

DRAUGAS

PERIODICALS
September 25, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 25, 1998

Nr. 187

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 9/24/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Amerika teigiamai vertina Lietuvą

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Baigęs 4 dienų darbo vizitą New York'e, Lietuvos vadovas Valdas Adamkus sakė, kad Lietuvos ekonomine padėtimi besidomintys JAV verslo ir finansų sluoksniai ją įvertino pozityviai.

„Lietuva išmintingai tvarko savo finansus ir ūkį, todėl Rusijos krizė jai nebuvo labai baisi“, tokį savo valstybės įvaizdį iš Amerikos teigė pats Valdas Adamkus.

Ketvirtadienį rytą iš New Yorko per Helsinkį parskridęs į Vilnių, prezidentas oro uoste surengė trumpą spaudos konferenciją.

V. Adamkus piktinosi spaudos pranešimais, neva jis tūcia konkuravo su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, pakeliui į New Yorką Helsinkyje susitikęs su Suomijos prezidentu Martti Ahtisaari. Oficialaus vizito į Helsinkį nuvykusiam V. Landsbergiui su Suomijos prezidentu teko susitikti, praėjus vos kelioms dienoms po V. Adamkaus susitikimo.

Lietuva

noms po V. Adamkaus susitikimo.

Spaudos konferencijoje V. Adamkus paaikšino, kad drauge papietauti, belaukiant lėktuvo į New Yorką, jį pakvietė pats M. Ahtisaari.

Prezidento atstovė spaudai V. Gaizauskaitė sakė, kad kelionės į New Yorką maršrutas per Helsinkį buvo pasirinktas ne dėl kokių politinių motyvų, bet dėl mažiausios bilietų kainos.

Su V. Adamkumi į Lietuvą dar negrįžo jau kurį laiką Čikagoje su savo motina esanti jo žmona Alma Adamkienė. Ji buvo atvykusi į New Yorką lydėti vyrą per oficialią programą, o vėliau grįžo į Čikagą pakuoti daiktų, kuriuos ketina atsigabenti į būsimą nuolatinę prezidento rezidenciją Turinškės. Planuojama, kad A. Adamkienė ir jos mama Ona Nutaunienė į Lietuvą grįš drauge su prezidentu po jo darbo vizito Vašingtone spalio pabaigoje.

Rusai Lietuvos pasienyje paleido taktinę raketą

Karaliaučius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Ketvirtadienį Karaliaučiaus srityje, Dobrovol'sko poligone, buvo paleista operatyvinė taktinė raketą „Točka“ be kovinės galvutės.

Baltijos laivyno spaudos tarnyboje BNS korespondentas sužinojo, kad raketos paleidimas buvo sėkmingas — ji pataikė į taikinio rajoną.

Tokie komandierių taktinės raketos paleidimai Karaliaučiaus srityje vyksta kasmet nuo 1995 m. rudens.

Dobrovol'sko mokymo centras yra Stalupėnų (Nesterovo) rajone. Atstumas nuo poligono ribos iki Lietuvos teritorijos — ne daugiau kaip 10 kilometrų. Paprastai „Točka“ šlaimo centre leidžiama beveik vertikaliai aukštyn, kad nukristų atgal į maždaug 100 kvadratinį kilometrų poligono teritoriją.

Rusijos URM atstovybė Karaliaučiuje informavo Lietuvos konsulatą apie srityje baigiamus rudeninius mokymus ir jų „baigiamąjį akordą“ — raketos paleidimą.

Konsultas informaciją perdavė Lietuvos vyriausybei.

Rusija kvietė konsulatą atstovus stebėti raketos paleidimą, tačiau Lietuvos diplomatai ir mokymų uždarymą neatvyko. Pasak jų, kvietimu nepasinaudojo „dėl įtempto darbo grafiko“.

Paleidus pirmąją taktinę raketą 1995 m. spalį, Rusijos kariuomenė oficialiai pranešė, kad per pratybas ruošiasi duotį atkirtį tariamam priešininkui, užpuolusiam Rusijos teritoriją. Tačiau tada Rusijos karo vadams Karaliaučiuje artimi šaltiniai neoficialiai užsiminė, kad raketos bandymai Lietuvos pasienyje yra jėgos demonstravimas, siekiant pabrėžti neigiamą požiūrį į Baltijos valstybių siekį tapti NATO narėmis.

Premjeras ramus dėl savo ateities konservatorių partijoje

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Premjeras Gediminas Vagnorius neabejoja, kad jis išlaikys konservatorių partijos valdybos pirmininko postą.

Spaudos konferencijoje ketvirtadienį, komentodamas konservatorių partijos valdybos ir Seimo narės Laimos Andriukienės pareiškimą, kad atėjo laikas keisti partijos įstatus, atsisakant partijos valdybos, jis pareiškė, jog „esminių pakeitimų partijos vadovybėje nenumatoma“.

„Kaip tik vakar mūsų partinė vadovybė nutarė daugiau dėmesio skirti diskusijoms dėl partijos programos patobulinimo, o ne dėl įstatų keitimo“, pareiškė G. Vagnorius.

Jis pats sakė esąs „nieko prieš“, jei kas nors jį atpalaiduotų „dar ir nuo partinių vykdomųjų pareigų, nes jų tikrai užtenka vyriausybėje“.

„Taciau, ko gero, taip nebus, valdyba išliks“, įsitikinęs G. Vagnorius.

L. Andriukienė ketvirtadienį spaudoje paskelbė straipsnį, kuriame grindžia būtinybę neatidėliojant reformuoti partijos valdymą, plėtoti demokratiją joje. Pasak jos, iki Seimo rinkimų dar likus dvejiems metams, „yra patogus laikas įvykdyti pribrėžtus pakeitimus“.

* Seimo narys, buvęs sveikatos apsaugos ministras Juozas Galdikas iki šiol dirbęs Seimo Sveikatos reikalų komitete, perėjo dirbti į parlamento Biudžeto ir finansų komitetą, skelbia antradienį Seime priimtas nutarimas dėl Seimo komitetų sudėties pakeitimo.

(Elta)

Nuotr.: Baigiantys vizitą Lietuvoje Kuaito parlamentarij susitiko su Lietuvos Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Kuaitas Lietuvai — nafta, Lietuva — maisto produktus

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Ketvirtadienį vizitą Lietuvoje baigiantys Kuaito parlamentarij Vytautu Landsbergiu, pakeliui į New Yorką Helsinkyje susitikęs su Suomijos prezidentu Martti Ahtisaari. Oficialaus vizito į Helsinkį nuvykusiam V. Landsbergiui su Suomijos prezidentu teko susitikti, praėjus vos kelioms dienoms po V. Adamkaus susitikimo.

Kuaito Nacionalinės Asamblėjos Finansų ir ekonomikos komiteto pirmininkas Ahmad Mohamed H. Al-Nassar spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė, kad su premjeru Gediminu Vagnoriumi ir ūkio ministerijos atstovais aptarė galimybes išplėsti ekonominį bendradarbiavimą.

Pasak jo, Kuaitą domina ekonominiai ir prekybiniai santykiai su Lietuva, ypač naftos srityje. Todėl jo parlamentarij norėtų, kad Lietuva surengtų savo gaminių parodą Kuaito ir supažindintų su investicijų galimybėmis Lietuvoje.

Finansų ir ekonomikos komiteto pirmininkas buvo susitikęs su naftos bendrovės „Geonaf“ vadovais, su kuriais aptarė bendradarbiavimo naftos verslo galimybes.

Svečiai pageidavo, kad kuaitiečiai būtų pasirašytos tarpvalstybinės sutartys dėl investicijų skatinimo ir dvigubo apmokestinimo išvengimo.

„Kelionės metu supratome, kad Lietuva yra ta valstybė, kuri gali daug ką eksportuoti į

Kuaitą“, sakė Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Abdul Aziz Yousef Al-Adsani.

Pasak jo, Kuaitas iš užsienio importuoja beveik visas būtinausias maisto prekes: kviečius — iš JAV, pieno pro-

duktus, daržoves ir mėsą — iš Olandijos, iš gretimų kaimyninių valstybių — daržoves bei vaisius.

Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui svečiai perdavė kvietimą lapkričio-vasario mėnesiais apsilankyti jų valstybėje ir pageidavo, kad jo delegacija būtų naftos verslo atstovų.

Išslaptintas ūkio ministerijos ir „Williams“ susitarimas

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Elta) — Ketvirtadienį viešai tapo žinoma apie ūkio ministerijos ir JAV bendrovės „Williams International Company“ numatytą galimus projektus ateityje: orimulsių vamzdžio, „Trans-Lietuva“ dujotiekio, trąšų vamzdžio ir eksportavimo sistemos kūrimą, perdirbto naftos produktų eksporto vamzdžio tiesimą Lietuvoje.

Ūkio ministerija ir „Williams“ ketvirtadienį panaikino slapto reikalavimus susitarimui, pasirašytam dar kovo 17 dieną. Apie tai buvo paskelbta prasidėjus Seimo posėdžiui, kuriame buvo svarstomi įstatymų projektai, susiję su JAV bendrovės atėjimu į Lietuvos naftos verslą.

Susitarime dėl principų vyriausybė igalioja „Williams“ abiejų šalių vardu derėtis dėl reikalingų transportavimo sutarčių (naftos tiekimo sutarčių) su įvairiais transportuo-

jais minėtuose projektuose. Be to, vyriausybė igalioja „Williams“ abiejų šalių vardu susitarti su transportuotojais, susijusiais su minėtais projektais, dėl jų individualių akcijų paketų projektų bendrovėse ar bendrovėse įmonėse, su sąlyga, kad nė vieno transportuotojo akcijų paketas neviršytų 33 procentų konkrečiam projekte, dėl kurio deramasi.

Numatyta, kad nė viena šalis neturi teisės parduoti visos arba bet kurios dalies savo nuosavybės akcijų bendrovėje ar bendrovėse įmonėse ar bendrovėse, jeigu ne išankstinio kitos šalies pritarimo. Vyriausybė turi teisę nepritariti kitiems sandėriams tik dėl valstybės saugumo ar strateginių priežasčių.

* Latvijos aplinkosaugos klubo ir Latvijos žaliųjų partijos surinkti 20,957 parašai prieš ekologiskai pavojingą Butingės naftos terminalo statybą trečiadienį diplomatinio pašto buvo išsiųsti Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, pranešė vienas žaliųjų partijos pirmininkų Valdis Felsbergis. Prie lapų su parašais buvo pridėtas laiškas, kuriame nurodoma, kad šis pavojingas objektas bus pirmas projektas, kurį igyvendina nepriklausoma Lietuvos Respublika, o ne sovietmečio planų vykdytojai. Žaliųjų partija neabejoja, kad asmeniškai Lietuvos prezidento dalyvavimas užtikrins abiejų valstybių tolesnį derbą šiuo klausimu sėkmę (iš tikrųjų jokios Lietuvos ir Latvijos derbų dėl Butingės terminalo nevyksta). (BNS)

* Seimas, siekdamas igyvendinti vasarį Lietuvos patvirtintą Konvenciją dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo ir jo sunaikinimo, vienbalsiai priėmė Cheminio ginklo uždraudimo įstatymą. Tokiu būdu buvo nustatytas juridinių asmenų teisės bei pareigos jiems įsigyjant, parkaupiant, gaminant, saugant, įvežant ir išvežant iš Lietuvos kontroliuojamas chemines medžiagas. (Elta)

Krizė Jugoslavijoje: NATO ruošiasi puolimui

Jungtinės Tautos paragino nutraukti puolimą Kosove

New Yorkas, rugsėjo 24 d. (Reuters-BNS) — Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević ketvirtadienį gavo Jungtinių Tautų išpėjimą atšaukti savo kariuomenės puolimą Kosove ir pradėti politinį dialogą su šios Serbijos provincijos etninių albanų daugumos vadovais.

Trečiadienį 14 iš 15 JT Saugumo Tarybos (ST) narių parėmė nutarimą, kuriuo reikalaujama nutraukti ugnį. Jis taikomas ir Kosovo išlaisvinimo armijos kovotojams dėl nepriklausomybės, tačiau pagrindinis nutarimo adresatas yra S. Milošević.

Balsuojant dėl nutarimo, susilaikė tik Kinija, kurios ambasadorius JT Qin Huasun teigė, jog padėtis Kosove „dabar normalizuojasi“ ir kad čia „nėra didelio ginkluoto konflikto“.

Taciau, pasak pranešimų iš Kosovo, nuo šių metų pradžios čia žuvo maždaug 700 žmonių, maždaug 250,000 liko be namų, 50,000 tebegyvena lauke.

NATO pasirengė kariniam puolimui

Vilamora, Portugalija, rugsėjo 24 d. (Reuters-BNS) — NATO, sekdama griežtą privalomą JT nutarimu, ketvirtadienį nurodė savo valstybėms ruošti savo oro pajėgas galimai karinei operacijai Kosove.

„Vos prieš kelias akimirkas Šiaurės Atlanto Taryba pritarė, kad būtų duotas aktyvus signalas tiek galimai ribotai, tiek ilgesnei oro operacijai Kosove“, savo pareiškimė sakė NATO generalinis sekretorius Javier Solana. Jis pabrėžė, kad sąjunga dar nenusprendė panaudoti jėgas Kosove, ir tam prireiks tolesnių sprendimų.

JAV žydai giria Lietuvos pastangas atstatyti teisingumą

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Amerikos žydų komitetas teigiamai vertina Lietuvos sudarytą okupacinių režimų nusikaltimams įvertinti. Tokia nuostata JAV žydų komiteto atstovai išdėstė trečiadienį New York'e susitikę su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi.

Prieš porą savaičių V. Adamkus sudarė tarptautinę komisiją nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti, iš kurios tikimasi objektyvaus genocidų tyrimo.

Pasak prezidento atstovės

* Lietuva ketina prisijungti prie tarptautinio dokumento, kuriuo išpareigojama vykdyti rasinės diskriminacijos panaikinimo politiką ir skatinti rasių tarpusavio supratimą. Prezidento Valdo Adamkaus pasirašytu dekretu, Seimui pateikta tvirtinti 1965 m. Tarptautinė konvencija dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo. Vyriausybė siūloma sudaryti komisiją, kuri rengtų Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Lietuvos pranešimus: kokių įstatymo, teisminių, administracinių ar kitokių priemonių Lietuva ėmėsi Konvencijos nuostatoms igyvendinti. (Elta)

mu. „Taciau šios dienos sprendimas yra svarbus politinis signalas, kad NATO pasirengusi panaudoti jėgą, jeigu tai bus būtina“, sakė J. Solana.

Pasak Reuters, kariniai veiksmai gali prasidėti išpėjama sparnuotųjų raketų salve, o prireikus — tęsiami bombardavimo bangomis, kuriose gali dalyvauti šimtai lėktuvų.

Kariniai veiksmai galimi tuo atveju, jeigu Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević nepaisytų JT Saugumo Tarybos (ST) reikalavimo nutraukti ugnį.

Maskva išpėjo NATO nenaudoti karinės jėgos

Maskva, rugsėjo 24 d. (Interfax-BNS) — Maskva laikosi principinės nuostatos, kad bet kurių tolesnių priemonių tikslas ir pastovumui palaikyti Serbijos autonominėje srityje — Kosove — gali būti imtasi tik remiantis nauju Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (ST) sprendimu po papildomo padėties apsvaistymo, ketvirtadienį pareiškė Rusijos URM pareigūnai, komentodami tą patią dieną NATO Tarybos priimtą vadinamąjį formalaus išpėjimo aktą (Act Warn) dėl galimybės surengti oro pajėgų operaciją.

Rusijos pareigūnai pabrėžė, kad „vienasališkai, apeinant JT Saugumo Tarybą, panaudoti jėgas svertai konfliktui Kosove išspręsti gali pavojingai pakreipti padėtį Balkanuose ir visoje Europoje, taip pat turėti neigiamų padarinių tarptautinei sistemai“.

Kaip nurodoma ketvirtadienį išplatintame NATO gen. sekretoriaus Javier Solana pareiškimė, igyvendindama Šiaurės Atlanto Tarybos sudarytą formalaus išpėjimo aktą, sąjunga galės sustiprinti savo karinę parengtį“.

spaudai Violetos Gaizauskaitės, Amerikos žydų komitetas visiškai pritaria ir šios grupės sudėčiai, ir pasirinktomis darbų kryptimis. Taciau toks vertinimas yra visiškai priešingas nacių persekiojancio Simon Wiesenthal centro nuomonei. Centro Izraelio įstaigos direktorius Efraim Zuroff nepatenkintas ir komisijos sudėtimi, į kurią neįtraukti Lietuva daugiausiai kritikuojancio Wiesenthal centro atstovai.

JAV žydai taip pat paprašė Lietuvos prezidento detaliau papasakoti apie žydų genocidą kaltinamo Aleksandro Lileikio teismo procesą. V. Adamkus pabrėžė negalįs nurodinėti teismui greičiau teisti A. Lileikį.

Prezidentas mano, kad Lietuvai derėtų išnagrinėti galimybes patobulinti baudžiamojo proceso kodeksą, kad būtų lengviau surasti tinkamą sprendimą panašiose bylose, kur įtariamieji yra seni ir palieję žmonės.

KALENDORIUS

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Vladislavas, Aurelija, Vaigiratas, Želva.

Rugsėjo 26 d.: Sv. Kosmas ir Damijonas; Kipras, Vydenis, Gražina.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

1998 M. METINIS VISUOTINIS ŠALFAS-GOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis 1998 m. ŠALFAS-GOS suvažiavimas š.m. lapkričio 21 d., šeštadienį, vyks Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio. Telefonas 216-531-2131.

Suvažiavimo pradžia — 11 val. ryto.

Pagal ŠALFAS-GOS Statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFAS-GOS rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFAS-GOS garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportininkai, judėjimo besidomį asmenys.

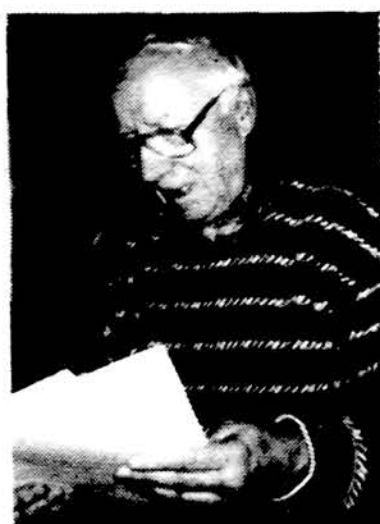
Smulkios informacijos prašomos ŠALFAS-GOS sporto klubams ir ŠALFAS-GOS pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintieji gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymą, prašomi kreiptis į ŠALFAS-GOS centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. 416-767-6520. Faksas: 416-760-9843.

Šalia rutininių einamųjų ŠALFAS-GOS kasmetinių reikalų, vienu iš svarbesnių darbotvarkės punktų bus ŠALFAS-GOS organų (centro valdybos, Revizijos komisijos ir Garbės teismo) rinkimai.

Sporto klubai, ŠALFAS-GOS pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rinkimu atsisiegti mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime dalyvauti.

ŠALFAS-GOS centro valdyba

ALGIRDAS BIELSKUS IR JO SPORTINĖ VEIKLA

Algirdas Bielskus

Daugiau ar mažiau susipažinę su lietuvių sporto veikla Š. Amerikoje, pažįsta Algirdas Bielskus ir jo darbus. Ne be reikalo šis vyras šiemet vasarą susilaukė didelio įvertinimo iš Lietuvos valdžios: jam buvo paskirtas garbingas pažymėjimas — LDK Gedimino III laipsnio ordinas (tokio pat laipsnio ordino susilaukė ir kitas dar aktyvus veikėjas čikagietis Rimas Dirvonis, o kiek žemesnio — sporto veteranas Vytautas Grybauskas).

Čia reikia pažymėti, kad vienas iš nuosirdžiausių ir pareigingiausių Š. Amerikos lietuvių sporto darbuotojų — A. Bielskus šiomis dienomis mini savo 76-įjį gimtadienį. Jis yra gimęs 1922 m. rugpjūčio 29 d. Bausupių km., Marijampolės apskr. Tačiau daugiausia laiko jis praleido Kaune. Čia lankė „Aušros“ gimnaziją, kur reikėsi lengv. atletikoje ir dailiajame čiuožime. 1938 m. jaunasis Algirdas net tapo Kauno dailiojo čiuožimo jaunio meisteriu. Taip pat jis priklausė Kauno „Perkūno“ sporto klubui.

Atsidūręs Vokietijoje, apsigyveno Bavarijoje, Rozenheim mieste, kur buvo vietinio lietuvių sporto klubo „Grandes“ pirmininkas, o taip pat lengv. atletikos ir tinklinio treneris. Kelis kartus jis žaidė lietuvių tinklinio rinktinėje, rungtyniaujusioje pabaltiečių varžybose. Buvo kūno kultūros mokytoju Rozenheimo lietuvių gimnazijoje.

JAV atvyko 1949 m. ir pradžioje nutupė New Yorke ir Connecticut valstijoje, o 1950 m. apsigyveno Clevelande, kurio priemiesčiuose ir dabar gyvena. New Yorke buvo įsijungęs į Lietuvių „Atletų“ klubą, o Clevelande — įlgametis „Žaibo“ klubo ir Vidurio Vakarų sporto apygardos valdybų narys ar pirmininkas, o dar vėliau — visų valdybų gen. sekretorius (šiose pareigose jis tebėra ir dabar). Be šių pareigų Algirdas yra ir ŠALFOS lengv. atletikos ir tinklinio komitetų vadovas. Pabaltiečių federacijos vienas iš steigėjų ir pirmininkų. Už aktyvią sportinę veiklą gavo kelis atžymėjimus Clevelando lietuvių tarpe bei Sporto sąjungoje. 1983 m. Sporto sąjungos suvažiavime buvo pakeltas į sąjungos Garbės narius.

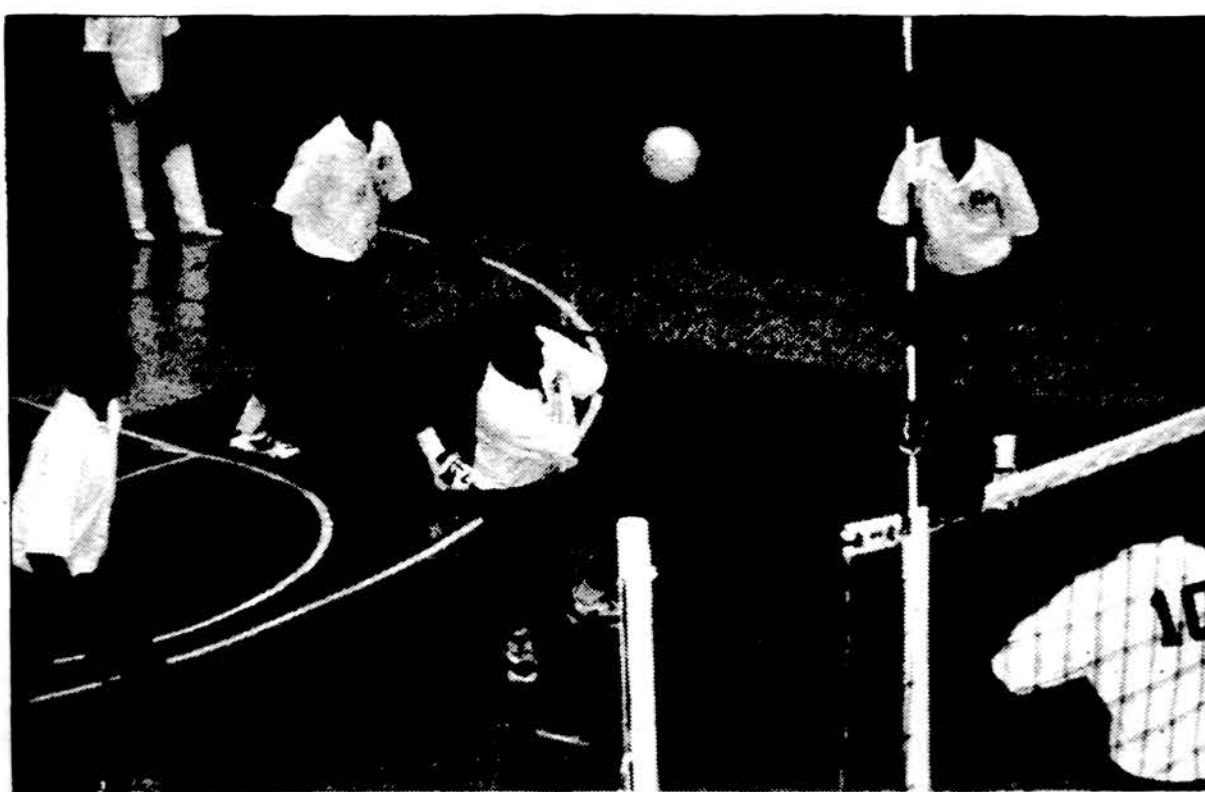
Šalia savo organizacinės veiklos Algirdas dar ir Amerikoje žaidė tinklinį už „Žaibo“ klubą ir lietuvių rinktinėje Pabaltiečių varžybose.

Gaila, kad neseniai pasirodžiusioje knygoje „JAV lietuvių“, rašant apie A. Bielskų, nėra net nė vieno žodžio apie jo didžiulę sportinę veiklą, kuri jam atnešė DLK Gedimino III laipsnio ordiną. Čia jis kukliai pristatytas kaip chorvedys ir inžinierius, pasitenkinant jo muzikinės veiklos pažymėjimu.

Reikia pasakyti, jog paskutinius kelis metus Algirdas šiek tiek skundžiasi savo sveikata. Todėl negalėjo vykti į Sporto šventes Lietuvoje praėjusią vasarą, nors gražiai tvarkė šių renginių informaciją mūsų spaudoje, atliko registraciją Lietuvon vykstančiųjų sportininkų, vedė visą susirašinėjamą su rengėjais Lietuvoje.

Nenuvykus į Lietuvą, jam tuo metu negalėjo būti suteiktas garbingas žymuo, kuriuos ten gavo R. Dirvonis ir V. Grybauskas. Todėl jam Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus DLK Gedimino ordiną iškėis savo viešnagės metu Čikagoje š.m. spalio mėnesio antroje pusėje.

O mes šiam atkakliam spor-

Akimirka iš Los Angeles „Bangos“ žaidimo VI PLS žaidynėse, Lietuvoje. Centre komandos kapitonas Auris Jarašius.

APIE DIDŽIUOSIUS VASAROS IVYKIUS LIETUVOJE (4)

Tinklinio varžybos PLSŽ

Šį kartą plačiau susistome prie tinklinio varžybų, kurios Š. Amerikos lietuviams buvo sėkmingiausios iš visų komandinių rungtių Los Angeles. „Bangos“ vyrų komanda čia užėmė III vietą iš 6 komandų, o papildinio tinklinio du vyrai iš šio vieneto tapo aukso medaliu laimėtojai.

Tinklinio varžybos buvo prarastos Vilniaus Pedagoginio universiteto sporto saleje ir jų vyriausiu teisėju buvo kaunietis Vytautas Jankus.

Vyrų komandos pradžioje rungtyniavo dviejuose pogrupuose. Pirmame iš jų laimėtojai tapo Šiauliai, įveikę antraisiais likusius Kelmės atstovus ir Latvija. Antrame pogrupyje visas pergalės iškovojo Klaipėda, po 2-0 nugalėjusi Kaliforniją (tokiu vardu rungtyniavo Los Angeles „Bangos“ tinklininkai) ir Krasnojarską.

Čia kaliforniečiai, nurūgę Krasnojarską, liko antraisiais. Todėl dėl pirmosios vietos susitiko grupių nugalėtojai: Šiauliai ir Klaipėda. Stipresniais buvo pirmieji, įveikę Klaipėdą 2-1. Rungtynėse dėl bronzos medalių, Kalifornija iškovojo 2-1 pergalę prieš Kelmę. Penktąją vietą užėmė Latvijos Lietuvos bendruomenės komanda, o paskutinę — Krasnojarskas.

Bronzos medaliu laimėtojų eilėse buvo įregistruoti: Paulius Kudirka, Andrius Kudirka, Auris Jarašius, Aidas Kuolas, Romas Jarašius, Marius Markevičius, Aras Matis, Saulius Žemaitis, Paulius Gražulis, Povilas Jocas, Romas Kudirka, Rikardas Jocas. Komandos treneris — Auris Jarašius.

Beje, moterų grupėje aukso medalius sugriebė Kauno V. Kudirkos vid. mokyklos tinklininkės. Čia žaidė ir dvi Latvijos lietuvių komandos, užėmusios abi paskutines vietas.

Papildinio tinklinio varžybos buvo prarastos Palangoje. Jose dalyvavo net keturios Kalifornijos komandos. Viso rungtyniavo aštuonios poros, padalintos į du pogrupius. Pirmame iš jų komandos išsiriškio taip: 1. Juozas Palevičius ir Valdas Laizaitis (Kaunas) — 6 tšk.; 2. Rikardas ir Povilas Jocas (Kalifornija) — 5; 3. Olegas ir Vadikas (Krasnojarskas) — 4; 4. Aidas Kuolas ir Marius Markevičius (Kalifornija) — 3 tšk.

Antrame pogrupyje laimėtojai tapo Auris Jarašius ir Paulius Kudirka (Kalifornija), to veiklos darbuotojai linkime

kuo geriausios sveikatos jo 76-tojo gimtadienio proga!

Ed. Šulaitis

o jų draugai Romas Jarašius ir Paulius Gražulis liko trečiaisiais. Antrą vietą užėmė Jonas Adomaitis (Vilnius) ir Banys Vizganda (Palanga).

Dėl aukso medalių susitiko A. Jarašius — P. Kudirka (Kalifornija) ir J. Palevičius — V. Lairaitis (Kaunas). Laimėjo kaliforniečiai 2-0 (12-2, 12-8). Kaliforniečiai Joci atsisotjo IV vietoje, o jų draugai — R. Jarašius, P. Gražulis — V. J. Ketvirtoji kaliforniečių pora liko priešpaskutinėje vietoje.

Papildinio tinklinio varžybos plačiai nuskambėjo Palangos spaudoje. „Vakarė Palangos“ šioms varžyboms paskyrė visą puslapį ir įsidedo laimėtojų — Kalifornijos atstovų nuotrauką, pacitavo jų posakius. Gražus buvo ir šių varžybų atidarymas.

Bendrai imant, visos mažesniuose miestuose vykusios varžybos buvo daugiau publikos stebimos, susilaukdavo didesnio vietinės spaudos dėmesio, jų atidarymuose dalyvavo du miestų žymieji pareigūnai. Tik dauguma Vilniuje ir Kaune vykusių varžybų praėjo beveik publikos nepastebėtos ir labai mažai aprašytos. Žinoma, čia publikos bei spaudos nelabai galima kalbinti, nes tų varžybų lygis (ypač Pasaulio lietuvių sporto žaidynių) buvo gana žemo lygio ir dabar jau Lietuvos žiurovas yra išleptas: jam neįdomu stebėti prastai žaidžiančius sportininkus, nepaisant iš kur jie būtų atvykę.

Apie šaudymo varžybas

Gražus būrys šaudymo mėgėjų susirinko į šios sporto šakos varžybas, kurios vyko VRM šaudykloje, Vilniuje, birželio 26-29 d. Čia buvo įvairaus pobūdžio varžybos.

Kulkinių šaudymo 25 metų nuotolyje ir nejudanti taikinį vyrai (gimę 1938 m. arba ankščiau) prizines vietas užėmė John Miller iš Didž. Britanijos su 252 bendra suma 2. Augustinas Strazdas — 247. 3. Vilimas Adomaitis — 242 (abu Lietuvos atstovai). 4. Vytautas Kalmantas iš Vilniaus. 5-je vietoje liko Raimondas Čibelis. Čiblys — 161, 6-je — Petras Skarbauskas — 92 (abu iš Latvijos). Paskutinę — 7-ąją vietą užėmė Stasys Juraitis (gim. 1920 m.) Stasys Juraitis iš Melbourne, Australijos, 15 tšk.

Daug dalyvių (36) sutraukė skraidančių taikinių šaudymo varžybos tranšėjinėje aikštelyje. Čia absoliučioje įskaitoje pirmas vietas su 116 tšk. suma užėmė vilniečiai Gediminas Kiela ir Vytautas Chlewickas. Kanados atstovai Antanas Šimkevičius su 65 tšk.,

buvo 20-sis. Jonas Šostakas ir Valentinas Mičiulis užėmė 28 ir 29 vietas. Kanadiečiai Kazimieras Deksnys, Vincas Verbickas ir Andrius Mackevičius išsiriškio atitinkamai 31-je, 34-je ir 35 vietose.

Duplečiuose absoliučioje įskaitoje geriausiai iš užsienio dalyvių pasirodė Antanas

TINKLINIO TURNYRAS CLEVELANDE

6-sis Clevelando LSK „Žaibo“ kvietinis etnis mišrių komandų tinklinio turnyras vyks š.m. spalio 3 d., šeštadienį, šiuo adresu: Petras Stungys, 277 East 197th St., Euclid, OH 44119. Tel. 216-486-7329 namų, 216-692-5918 darbo; faksas: 216-481-6064.

Turnyro pradžia — 9 val. ryto.

Komandą sudaro 6 žaidėjai, iš kurių aikštėje turi būti nemažiau kaip 2 moterys (arba nemažiau kaip 2 vyrai).

Šio turnyro rėmuose bus įvykdytos ir lietuvių 1998 m. pirmenybės, kurių išaiškinimo būdas priklausys nuo etninio

ČIKAGOS MARATONAS

Sekmadienį, spalio 11 dieną, Čikagos mieste vyks vienas iš trijų geriausių maratono bėgimų Amerikoje, — kiti du yra New Yorko ir Bostono maratono bėgimai.

Pernai Čikagos maratono organizatoriai pakvietė Stefaniją Statkuvienę, Lietuvos geriausią maratono bėgikę, dalyvauti šiose lenktynėse. Šis pakvietimas įrodė, kad JAV lengvosios atletikos organizatoriai laiko Stefaniją viena iš

turnyro eigos.

Galutinė komandų registracija baigiasi rugpjūčio 25 d., penktadienį, šiuo adresu: Petras Stungys, 277 East 197th St., Euclid, OH 44119. Tel. 216-486-7329 namų, 216-692-5918 darbo; faksas: 216-481-6064.

Papildomi kontaktai: Paulius Kijauskas 216-261-3605, Tadas Žiedonis 216-486-1085, Algirdas Bielskus 216-486-0889.

Sporto mėgėjai kviečiami atsilankyti. Varžybos žada būti gero lygio ir įdomios.

LSK „Žaibo“

pasaulio geriausių maratono bėgikų.

Stefanija juos neapvydė. Iki 13-tos mylios ji buvo pirmą moteris. Po 13 mylios jos kairys klubas, kurį Stefanija prieš metus buvo susižeidusi, pradėjo skaudėti, pradėjo traukti koją ir nugarą. Nors ir labai skaudėjo, Stefanija nepasidavė, nesiliovė bėgusi. Bėgo lėčiau, bėgo kėsdama didelį skausmą, bet bėgo. Tvirtu pasiryžimu ir stipria valia nepasidavė.

Bėgikė Stefanija Statkuvienė prie dalies laimėtų taurių, medalių ir pažymėjimų.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmadienį 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. užduarys, ketvrt. 1-3v.p.p.
penktadienį ir šeštadienį 6v.-12v.p.p.

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (830) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (830) 435-0120

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaipbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-685-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomą, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

siduoti, ji iškovojo šeštą vietą. Po lenktynių Stefanija sakė: „Aš galėjau, ir turėjau laimėti, bet...“ Šiais metais Čikagos maratono organizatoriai ją vėl pakvietė dalyvauti lenktynėse.

Stefanija labai optimistiškai žiūri į šių metų lenktynes. Jos klubas yra sugijęs, jos treniruotės vyksta taip sėkmingai, kad ji pasieks savo geriausią formą dar prieš maratoną. (Šiuo metu, Stefanija treniruojasi Peoria, Illinois).

Linkime Stefanijai daug sveikatos ir sėkmės spalio 11 dieną. Manau, kad daug lietuvių atvyks stebėti Stefaniją, bėgančią Čikagoje ir po lenktynių turės progos su ja susitikti ir pasikalbėti.

Rimas Gedeika

Trumpai

Amerikoje ir pasaulyje

Paruošė Eglė Paulikienė

• **Prezidento Clinton** keturių valandų ilgumo liudijimo vaizduojant Lewinsky reikalą buvo savaitės pradžioje transliuojama per televiziją. Kongresas taip pat pateikė visuomenei Ken Starr surinktus 3,000 dokumentų.

• **Praeitą rugpjūčio mėn.** parduota 9 milijardais dol. daugiau akcijų biržoje, negu nupirktą. Tai pirmas mėnuo per aštuonerius metus, kurio laikotarpyje buvo daugiau akcijų parduota negu nupirktą. Tuo tarpu, tarpininkavimo (brokerage) firmos praneša, kad mažai uždirbo per paskutinių metų ketvrtį ir kad turėtų reikia dėti darbininkų maklerų atleisti.

• **Tuo tarpu,** per įvairius žinių šaltinius iškilo informacija apie trijų įtakingų respublikonų svetimąvį. Jų tarpe yra Juridinės komisijos pirmininkas Henry Hyde, kuris vadovavo Atstovų rūmuose prezidento pašalinimo procedūrai. Hyde prisipažino, kad svetimavo prieš daugiau kaip 30 metų, dar nebūdamas JAV Kongrese. Clinton vyriausybė teigia, kad nežino, kas rūmų šaltiniams pristatė informaciją apie Hyde. Tačiau respublikonai paminėti kelis perspėjimus Clinton šalininkams. Neseniai per Larry King interviu prezidento brolis Roger Clinton perspėjo Kongreso narius, kad jie turėtų būti labai atsargūs, nes gal ir jų gyvenimo paslaptys iškils į viešumą.

• **Atstovų rūmų respublikonai** nubalsavo nesutikti su vyriausybės prašymu skirti 17,9 mln. dol. Tarptautiniam Valiutos fondui (IMF). Atstovai reikalavo, kad IMF perdirbtų savo skolinimo procedūras. Anglijos ministras pirmininkas Blair taip pat priitaria agentūros pertvarkymui.

• **Delta ir Fed Ex** firmos, kurios naudoja MO-11 lėktuvus, kaip ir Swissair bendrovė, ragina savo pilotus skubiai nusileisti gaisro ar elektros problemų atveju. Sprendžiama, kad žuvę Swissair pilotai laukė tryliką minučių po to, kai užuodė dūmus, kol nusprendė, kad padėtis kritiška.

• **Kongresas** vėl nubalsavo uždrausti „partial-birth“ abortą. Bill Clinton pareiškė veto

teisę, Senate truko trijų balsų paneigti prezidento veto. Po to Illinois senatoriai: C. Moseley-Braun ir katalikas R. Durbin, rėmė prezidentą ir balsavo neuždrausti šitos procedūros.

• **Vyksta šešių kraštų** tarptautiniai pasitarimai išvengti karo tarp Irano ir Afganistano. Tuo tarpu Užsienio reikalų ministrė Albright susitiko su Irano atstovu ir Irano prezidentas šiuo reikalu tarėsi su Pakistanu premjeru.

• **Jau kelias dienas** Afganistano sostinė apšaudoma raketomis. Šią savaitę žuvo 60 ir 200 sužeistų. Talibaniečiai, kurie valdo didesnę krašto dalį, kaltino šiaurinės krašto dalies opoziciją, tačiau tie išslygė.

• **Meksikoje** praeitą savaitę buvo užpultas žinomas narkotikų prekiavimo gaujos vadas ir jo šeima bei giminės. Fermin Castro išliko gyvas, nors sunkiai sužeistas, tačiau 18 jo šeimos narių buvo nužudyti, jų tarpe aštuoni vaikai. Valdžios pareigūnai spėja, kad tai dalis kautynių tarp narkotikų prekiautojų.

• **Buvusio Meksikos** prezidento brolis Raul Salinas yra kaltinamas protekcijos parūpinimu Kolumbijos narkotikų prekiautojams. Du liudininkai teigia, kad jie asmeniškai susitiko su Salinas jam užmokėti už protekcijos parūpinimą. Jau treji metai praėjo, kai atrasta, kad Raul Salinas pastangomis keliasdešimt milijonų dol. išplaukė iš krašto per Citicorp firmą Citibank. Išsamus reportas šiuo reikalu bus pateiktas kitą mėnesį. Tuo tarpu Raul Salinas jau nuo 1995 m. sėdi kalėjime, nuteistas už žmogžudystę ir korupciją.

• **Osama Ben Laden** bendradarbis New Yorke apkaltintas melavimu. Įtariama, kad jis gerai pažįsta ambasadų sprogdomo organizatorius. Tanzanijoje buvo apkaltintas egiptietis ir tanzanietis už tos vietovės ambasados sprogdinimą.

• **Bosnijoje** Serbų prezidentas pripažino pralaimėjus rinkimus. Tarptautiniai rinkimų organizatoriai dar oficialiai nepranešė rinkimų rezultatų, tačiau įtariama kad Nikola Popleon nugalėjo JAV remiamą B. Blavsic.

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Vytautas Kaminskas (viduryje), verslo ir vadybos fakulteto dekanas Zigmantas Lydeka (kairėje) ir VDU studentas Aidas Tamošius, rugsejo 3 d. atidarant Audriaus Graičiuo vardo auditoriją, perkirpo simbolinę juostelę.

BERLYNAS SVEIKINA VILNIŲ

IR IEŠKO

BENDRADARBIAVIMO

KAZYS BARONAS,

mūsų korespondentas Europoje

Taip „Ost - West Contact“ žurnalas ketvirtoje laidoje pavadino Lietuvos-Vokietijos ūkinę plėtotę, kartu pažymėdamas, kad Vokietija Lietuvai yra svarbiausias prekybos bendrininkas Europoje. Gaila, kad Vilniaus ir Berlyno ryšiai nėra stiprūs, nes toks bendradarbiavimas būtų labai naudingas abiem pusėms.

Mandig, jau pasirodė pirmos kregždės, nes Lietuvos sostinėje susitiko prekybos, mokslo, politikos ir kultūros atstovai. Svarstybose buvo nagrinėjamas judėjimo sutvarkymas miestuose, paminklų apsauga ir kt. klausimai.

Be abejo, politiniai reikalai stovėjo pačioje aukštumoje, kadangi dalyvių tarpe buvo ne tik aukšti miestų pareigūnai, bet taip pat ir parlamento atstovai. Aišku, ir finansinis klausimas priklausė prie darbų tvarkės, tačiau iš anksto nenumatoma sudaryti biudžeto. Kiekvienas miestas sudaro savo sąmatą. Esant pinigų trūkumui, kasą papildyti vyriausybė ir savivaldybė (community).

Pasirodo, kad į Vilnių „koją įkėlė“ įvairūs rangovai bei didesnės vokiškos prekybos įmonės. Nepamirštos moterys, kurias gražiausiais drabužiais numato puošti Gerhard Pabst bendrovė.

Žurnalas, nagrinėdamas Lietuvos ūkinę plėtotę, gan daug vietos paskyrė Hamburge įvykusiam posėdžiui su Eu-

ropos reikalų vicemin. Min. daugu Paunksniu. Žurnalas rašo, kad infliacija krito iki 8% numatant, kad ateinančiais metais ji sieks 6%. Lietuva taip pat džiaugiasi, kad privatizuota jau 80% valstybinių turtų, kas pasitarnaus laisvos prekybos plėtočiai. Užsienis, matydamas, kad Lietuva eina teisingu keliu, pradėjo daugiau investuoti į Lietuvos ūkinį gyvenimą. Spėjama, kad investicijos pasiekė virš 1.1 milijardų markių (1 JAV dol. = 1 m. 75 pf.). Pasitikėjimas Lietuva užsienyje labai išaugo, matant joje politinį, teisinį ir ekonominį stabilumą.

Susisiekimo vicemin. Algirdas Šakals nušvietė transporto ir kelių plėtotę šiaurės ir pietų kryptimi „Via Baltica“ greitkeli, svarbias geležinkelio šakas — Talinas, Rygą, Kauną, Varšuvą bei Kijevą, Minską, Vilnių, Kauną, Klaipėdą, bėgius. Plečiamas Klaipėdos uostas, nes pernai jis pasiekė 16 milijonų. Negalima užmiršti europietiško geležinkelio tarp Lenkijos ir Kauno.

Svarbiu akstiniu investicijoms yra Europos Sąjungos ir ŠAS (NATO) narystė, kadangi tos organizacijos yra pasiūlymus laidas Europoje. Tad nėra ko stebėtis, kad Lietuva stengiasi ir tas organizacijas įsijungti. Dideliu laimejimu reikia laikyti Lietuvos kandidatūrą į ES-gą tikint, kad Lietuvos klausimas bus sprendžiamas 1999 m.

Šiuo metu Lietuvoje veikia daugiau 800 lietuvių-vokiečių „joint venture“. Keletą kartų Vokietijos televizija parodė Leipgido draudos skyrių Vilniuje gražiam pasitatie, laivų statyklą Klaipėdoje ir kt. Keista, kad Lietuva iš Vokietijos importuoja žemės ūkio gaminius — maistą bei saldumynus. Juk šiauliu įmonė pakankamai Lietuvai ir eksportuoti pagamina šokolado. Koks tikslas importuoti jį iš Vokietijos? Straipsnį puošia dvi nuotraukos, pavadinant mūsų sostinės pagrindinę gatvę Laisvės al. (aiškiai matome Igelos bažnyčią), prierašę pridėdant, kad ji yra Vilniaus gyventojų mėgstama pasivaikščiavimo ir kaip Flaniermeile — parodomai naujos, madingos suknelės, apsiausto skrybėlės. Kita nuotrauka — iš lėktuvo — gražus greitis pažymint, kad kelių tinklas Lietuvoje yra labai gerai išvystytas.

taip tyliai, kad manęs joks žodis nepasiekė.

Kazin kiek nuėjus per pušyną, nusileidau prie Elbės. Įkaltis pradėjo atleisti. Stabtelėjęs ant kranto išsiėmiau suklinę. Anapus upės ejo du rusų kareiviai. Atrodė, kad žiuri į mano pusę. Pamojau ranka, bet iš jų nė vienas nereagavo, lyg visiškai nebūtų manęs pastebėję. Pagalvojau, jog baigė savo laiką turbūt praneš, kad vakariečių šnipas mėgino užmegzti ryšį. Su ta mintimi sustojau prie pat vandens ir į jų pusę atsisukęs užsidegiau suklinę, o tebedeganti degtuką negesinęs numėčiau į upę. Saulė leidosi. Anoje pusėje krūmų viršūnės nusiplieskė rausvumu. Rausvumu nusiplieskė ir kareivių veidai, bet juodu, lyg tą pajutę, atsisuko atgal ir veidai dingę į patį šešėlyje. Nuėjau ir aš. Jie į vieną pusę, aš į kitą. Jų buvimas mano įkaltį kiek atleido, bet visai nepaleido. Nepaleido ir kai gerai pakrante pavaikščiojęs sugrįžau namo. Pasilėmimas taip traukė į ją, lyg nieko kito pasaulyje nebūtų. Lengvino mintis, kad supyko ir viskas taip praeis. Gal pati ant savęs pyksta, kam kvailiam bernui taip naiviai atsivėrė. Mačiau ne kartą praeinančią, jutau, kad ir ji mane mato. Įtempimas buvo, bet nesustikom. Galvojau jį pykstant, o antra vertus ir susitikus vargu ar rasciau ką pasakyti. Ir norėjau susitikti ir vengiau.

Tą savaitę stovykloje apsigyveno geras akordeonistas. Jis gyveno pas vokiečių miestelyje ir retkarčiais pas mus atsisukdavo, bet dabar atsikėlė visam — prikalbino suorganizuoti stovyklos chorą. Tai šeštadienį jaunimas surengė šokių. Nuėjau. Šokom. Dainavom, vėl šokom. Mačiau ją. Mačiau, kad mato ir ji mane.

Danutė Bindokienė

Nusikalteliams visos sienos atviros

Kai prieš kiek laiko šiame krašte buvo paminimas organizuotas nusikalstamumas, paprastai vadinamas mafijos vardu, vyravo įsitikinimas, kad jo šaknys yra Italijoje ar Sicilijoje, o šakos nusidriekusios per Atlantą ir plačiai išsiskėtusios Amerikoje, ypač didžiuliuose miestuose. Eilinis pilietis, neturintis svarbių verslo ar pramonės įmonių ir, žinoma, dolerių, nuo tos mafijos pavojų jautiesi pakankamai saugus. Apie mafijos veiklą jis sužinodavo tik iš spaudos, kai kruvinose tarpusavio varžybose „del teritorijų“ pralaimėtojų lavonus atrasdavo policija.

Po Sovietų Sąjungos subyrėjimo mafijos vardas vis dažniau ištiriamas rusiška tarsena: organizuotas nusikalstamumas atrado labai derlingą dirvą Rusijoje, o netrukus persikėlė ir į sovietų imperijos valdytas, nepriklausomą atkūrusias, valstybes. Neišvengė to anplūdžio ir Lietuva, nors pastaruoju metu, bent taip galima manyti, mafijos veikla ne mažiau ryški.

Kaip ir bet kuriems kitiems emigrantams, organizuotiems nusikalteliams Amerika yra dideliu galimybių šalis. Rusiškai mafija jau kelinti metai deda daug pastangų toms galimybėmis pasinaudoti. Jeigu italams pavyko sukurti po grindžio (nors ne visuomet jau tokią slaptą) imperiją, dėl ko ne rusams? Skirtumas tik tas, kad Italijoje yra kiek mažiau kaip 60 milijonų gyventojų, kurių tik nedidelė dalį sudaro nusikalteliai. Buvusių sovietų imperijos valdų respublikose, su Rusija viduryje, yra apie 300 milijonų gyventojų, tad ir nusikaltelių procentas nepalyginamai didesnis.

Kaip ir mūsų tautiečiai daug kartų patyrė, įvažiuavimui į Ameriką vizas gauti nėra labai lengva, tačiau mafijos nesustabdo nei muitinės, nei imigracijos budrumas. Jos nariai laisvai keliauja iš krašto į kraštą, tarytum legaliai verslininkai, kuria savo narių tinklą, organizuoja įvairius nelegalius veiksmus ir iš jų pelnosi. Jų rankose yra narkotikų prekyba, vogtų automobilių transportai į Europą, tarptautinė prostitucija, prastai sprendžiama ir sienų šios vienos valstybės į kitą pereinimas dar laisvesnis, nusikalteliams vertis savo paspausti asmenis, kurie į šį

kraštą pateko nelegaliu būdu. Net ir didelio pavojaus atveju, net ir skaudžia išnaudojami, jie nesikreipia į policiją, nes bijo deportacijos.

Ilgą laiką Rusija atsisakė pripažinti faktą, kad jos tautiečiai Amerikoje įsivėlę į nusikalstamą veiklą. Besilaikydama sovietiškos taktikos, bet kokius kaltinimus ar net užuominas apie rusų mafijos tinklą šiame krašte, griežtai atmesdavo, vadindama priešrusiška propaganda, sukurta Vakarų, norinčių sužlugdyti Rusiją ekonomiškai ir politiskai. Tačiau 1996 m. buvo areštuotas, nuteistas ir dabar sėdi federaliniame kalėjime vienas svarbiausių rusų mafijos veiksmų, Vjačeslav Ivanov, pravardžiuojamas „Japonu“ (Japončik).

Pagal FBI duomenis, buvusiose sovietų sudėties respublikose veikia per 4,000 organizuotų nusikaltelių grupučių. Vienos turi daugiau įtakos, apima platesnes teritorijas, ne tik Rytų ir Vidurio Europoje, bet išsileja į Vakarų bei užjūrį. Kitos yra daugiau lokalizuotos. Nors labiausiai žinoma Rusijos mafija, bet sėkmingai veikia gudu, ukrainiečių, gruzinų, čekų, net žydų tautybės nusikaltelių skyriai. Visus juos tam tikra prasme jungia rusų kalba ir bendri siekiai: kaip galima daugiau pralobti, nepaisant priemonių tikslui pasiekti. Užsienyje Rusijos mafija labiausiai pasireiškia Izraelyje, Amerikoje ir Europoje.

Idomu, kad minėtasis „Japonas“ ilgą laiką pelningai veikė JAV-se, išgydamas nekilojamo turto, bendradarbiaudamas su žinomaisiais vietiniais organizuoto nusikalstamumo vadais New Yorke, Miami, Los Angeles ir kitur, sukūrė šiame krašte plačią nusikaltimų imperiją, bet nemokėjo nei žodžio angliškai! Jis taip pat laisvai kelis kartus išvyko iš Amerikos į Rusiją ir tiek pat laisvai grįždavo atgal, tarytum pasienio kontrolės visai nebūta. Po „Japon“ arešto dėl to buvo mesta nemažai kaltinimų imigracijos ir muitinių pareigūnams. Bet šiais tarptautinių kelių ir verslo ryšių laikais dažnai kaip tik teikiamos lengvatos, kad keleiviai nesijautų varžomi. Europoje, kur vizų klausimas yra dar prastai sprendžiama ir sienų šios vienos valstybės į kitą pereinimas dar laisvesnis, nusikalteliams vertis savo paspausti asmenis, kurie į šį

Negalėjau susitikimo pušyne užmiršti. Spėjau, kad negalėjo ir ji. Savo neužmiršimo nuotaiką gerai žinojau. Geismas dar nebuvo visai atšalęs. Bet kokia nuotaika buvo jos? Ar įnirsis dar tebeveikė? Per vieną dieną ji atsirado visiškai šalia. Pečiai nesilietė. Bet aiškiai girdėjau gražų sodrų jos altą, be pastangų perlipantį šalia stovinčiųjų. Net pagalvojau, kaip tokioj smulkių moterų gali tilpti tiek balso. Dainai nutilus kazin kas sušuko:

— Panelių valsas!

Nusisukau pasitraukti į pasienį, kai pajutau ranką ant peties. Buvo ji. Šypsojosi.

— Tai gal apsisuksi ir su manim?

Negalėjau atsisakyti. Nors ir jutau, kad reikėjo, bet negalėjau. Aplebiau, ir ji prilipo. Vargonininkas traukė Štrauso „Prie gražaus mėlyno Dunojaus“. Jis retai kada grodavo armonikininkų grotus ir pergrotus šokius, užtat jo grojimo mėgavau paklausyti ir nešokdamas, bet šokant, žinoma, buvo maloniau.

— Mačiau, kad kiekviena sykį vedeisi kitą. Pagalvojau, kad renki esi su kuria tikrai būtų smagu šokti. Ar radai? — pašnibždom paklausė.

— Net negalvojau. Tik šokau ir tiek.

Reikėjo ką nors pasakyti. Vel pasijutau skęstas iš jos sklindančiam to paties jaudulio debes, kuris buvo užgulus aną dieną pušyne.

Šokom tylėdami. Po šokio nepaleido.

— Čia darosi karšta. Einam atsivedinti. Gražus vakaras. Nueisim keliu iki Elbės, — kvietė paemusi už rankos.

(Bus daugiau)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ

NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

(Tęsinys)

Nr.29

Pats pasipiršti gal būtų tokia padužėlei net neišdrįs, bet kai pasipiršau pati, išdaužiau pašoką. Jo gerumu pasinaudojau ir įklimpau, kaip kvaila musė į išrūgą. Ne į galvą neatėjo, kad kitą panaudodama gali tapti pati naudojama. Bet juk visada taip nebus. Aną dieną girdėjau kaip profesorius Gvildys sakė, kad niekas mūsų ilgai dykų nešers. Gal keli mėnesius, gal metus, o paskum turės kur nors dėti. Sakė, dabar reikia pradėti dairytis, kur būtų galima įsikurti. Ir aš galvoju, kad reikėtų pradėti dairytis. Ir Jonui sakau, kad dairymėsi kiekvienas atskirai. Karo metu kokio raštininkelio išduotas popieriukas normaliam gyvenime jokios reikšmės neturės. Bus tik popieriukas. Bet Jonas jam tiki. Sako, kas padaryta, tai ir padaryta. Jam jau susiūta, užraukta ir mazgas užmegtas. Man tai jokio nebeatrūšamo mazgo nėra. Ypat, jeigu tą mazgelį užmezgė koks valdininkelis. Jonui tai kaip kirvių į marmurą įkirsta. Sako, ten savivaldybės knygoje įrašyta. O kas žino, kiek tų knygų tur beliko. Gal subombardavo, o gal išlėkdami patys sukūreno. Kai lėkėm iš Kauno, pilnas dangus buvo juodų sudęginto popieriaus plėnių. Kaip šian-

dien, atsimeinu, pagalvoju: „Tai va kur mūsų santuokos popieriai skraido, bet garsiai nepasakiau. Dviem bėgti buvo drąsiau. Ir paskum laikiausi, bet... Bosiu atvira. Ligi tavęs, buvo vis tiek. Buvau gal skalbiama lenta. Nieko nebuvo aplinkui, kuris galėtų Joną pakeisti. Ir mudviejų būdai, ir galvojimai visiškai nesutiko, bet jis buvo geriau negu niekas. Arba koks girtuoklis, ar mušeika, ar neprastaburnas. Taip buvo, kol pamatiau. Pamatiau ir nustėrau. Nudėgino kaip iš krosnies iššokusį liepsna. Žodžio ištarti negalėjau, bet šaukte šaukiau, kur tu buvai, kai mane baimė apguldino. Juk ne visas išvežė. Tą sykį išnešiau kailį, gal daugiau nebebučiau į metamą tinklą patekusi. Ir niekada nebe patekau. Niekam net parodyti to popierelio nereikėjo. Pirštus galėčiau nusikramtyti, kam tada taip kvailai nusigandau. Kodėl nieko nesakai?“

Palinko į mano pusę, prisiglaudė ir pradėjo atsegioti marškinius. Kad ir būčiau turėjęs ką sakyti, vargu ar būčiau galėjęs. Jutau iš jos plaukte plaukiančią srovę ir visą mane taip sukančią į save, jog turėjau labai sukausti dantis, kad negriečiau ją į glėbį ir neversčiau čia pat į samaną.

— Kodėl nieko nesakai? — kelintą sykį kartojo tą patį, o aš pasakyti nebeturėjau ką.

Kai atsegiėjusi visus marškinius ir nuglосčiusi krūtinę emė siekti už kelių juosmens, išverti nebegalėjau, Pakilau ir nuėjau. Nepastūmiau, nenubliškiau į šalį, jokio žodžio nepasakiau, tik pakilau ir nuėjau. Ne namo, ne į barakus, bet per pušyną visai į kitą pusę. Ir ji nieko nepasakė. O jeigu ką ir sakė, tai

PARTIZANŲ VĖLIAVA NUSKAIDRINS MŪSŲ SIELAS

Antanas Paulavičius vie-
noje savo knygos pratar-
mėje (o jų išleides bent 6) rašo, kad
„jo aprašomi žmonės, gyvenę
pačiu tragiškiausiu Lietuvos
istorijos laikotarpiu — XX
amžiaus viduryje ir antroje
pusėje“. Knygoje vaizduojami
autentiški žmonių likimai.
„Juos, kaip ir daugelį mūsų
tautiečių, pasigavo raudonoji
banga: vieni atsidūrė miške,
kiti, aplenkę miškus, nukelia-
vo į Sibiro lagerius, o trečius
banga nubluskė už vanden-
yno. Mūsų tautos istorija pilna
pergalių ir pralaimėjimų. Yra
daugiasimonių dienų, bet ypač
daug kraujo dėmių ir skausmo
ašarų“.

Trečioji banga — užjūrio
tautos dalis, sėmėsi stiprybės
savo nelengvame gyvenime iš
partizanų herojiškų kovų.
Nors apie partizanų pasi-
priešinimą buvo rašyta ir
kalbėta, bet jų niekad negali
būti per daug.

Prieš trejus metus (1995 m.
rudenį) Čikagoje veiklą pra-
dėjo Lietuvos Partizanų globos
fondas. Jo tikslas yra remti,
globoti ir šelpti išlikusius Lie-
tuvos partizanus bei jų šeimas.
Per trejus metus, mūsų tautiečių dėka, buvo
pasistatę partizanų vadovų bei
— Lietuvos Laisvės kovų
sąjūdžiui, stambi parama pa-
tiesiems pagalbos reikalingiausi-
siems. Nei vienas centas ne-
nueina į šalį, nes kiekvienas
partizanas, pagal jo asmeni-
nius įrodymus — dokumentus,
paramą gauna tiesiog į ran-
kas.

Kad palengvintų globos fon-
do darbą, ir talką ateina patys
partizantai. Prieš dvejus metus
partizanas Vytautas Balsys
„Uosis“ suorganizavo dainų
vienetą „Girių aidą“. Pradžioje
„Girių aidą“ vyrai dainavo Lie-
tuvų, atlikdami programą
įvairių švenčių, suvažiavimų
progomis. 1996 m. rudenį glo-
bos fondas juos atsikvietė į
JAV ir Kanadą, kur dainini-
kai atliko 12 sėkmingų kon-
certų. Mūsų tautiečiai gausiai
lankė „Girių aidą“ koncertus,
o jautrios širdies žmonės
akys rasojo.

Laikas bėga. Partizanų gre-
tos kasdien retėja. Džiugu
pasakyti, kad „Girių aidą“ dai-
nininkai, nors visi brandaus
amžiaus, dar smagiai dainuo-
ja ir neleidžia istorijai nu-
sinešti į užmarštį tos skaus-
mingos tautos praeities. Jie
dar daug dainuoja mokyklose,
iškilimėse, tautos šventėse. Po
dvejų metų „Girių aidas“ vėl
iškviestas į JAV ir Kanadą.
Šioje kelionėje atliks 13 kon-
certų. Taip pat lankys ir litua-
nistines mokyklas: Čikagoje
Jaunimo centre ir „Maironio“
PLC, Lemonte, Clevelando ir
Los Angeles. Mokiniais ne-
tik padainuos partizanų dai-
nų, bet papasakos apie savo
išgyvenimus miškuose ir šal-
tame Sibire.

„Girių aidą“ vieneta sudaro:
Lietuvos valstybinės operos
solistas Vincentas Kuprys —
tremtinys. Jis du kartus buvo
ištremitas į Sibirą. Pirmą
kartą 1941 m. būdamas tik 4-
rių metų. Tėvas, atskirtas nuo
šeimos, po mėnesio mirė. Ne-
žinomas nei tėvo kapas. Vin-
centas po 12 metų nelegaliai
grįžo į Lietuvą, bet neilgai
teko džiaugtis. Jis vėl buvo
sugrąžintas į Sibirą. Ten mo-
kėsi, 1955 m. baigęs vidurinę
mokyklą, vyresniam broliui
padedant, Vincentas keliavo į
Uralą, kur mokėsi konservato-
rijoje. Savo dainininko kar-
jerą pradėjo Jekaterinburge. Į
Lietuvą sugrįžo po 25 metų.
Vincentas yra didelė parama
„Girių aidui“.

Partizanas Vytautas Balsys
„Uosis“, partizanavęs ketve-
rius metus Tauro apygardoje,
„Geležinio Vilko“ ir „Birutės“
rinktinėse, tris kartus sužeis-
tas, dalyvavo Žiemelio, Kluo-
niškio kautynėse. Sužeistas
pateko priešiui į rankas, buvo
nuteistas 25 metams ir 15
metų tremties. Įvairiuose Sibi-
ro lageriuose Vytautas Balsys
išbuvo 19 metų. Nei partiza-
navimo metai, nei sunkus bui-
tinis gyvenimas, sugrįžus į
Lietuvą, nepalaužė jo jau-
nystės idealų. Dainuoja „Girių
aidą“ ir „Tremtinio“ chore
Kaune. Be to, aktyvus Lietu-
vos Laisvės kovų sąjūdžio ta-
ryboje.

Partizanas Antanas Lukša
„Arūnas“ savo sodriu balsu
užveda ne vieną „Girių aidą“
dainą, nors buvo daugytas,
laužtas, bet dvasia nepa-
laužtas. Tai legendinio par-
tizano Juozo Lukšos „Dau-
manto“ brolio. Antano Lukšos
trys broliai žuvo partizanau-
dami, o jis, gyvas suimtas, 10
metų atliko katagorą Sibire.
Nors būdamas labai užimtas,
aktyviai dalyvauja politinėje
veikloje, eina įvairias atsakin-
gas pareigas, yra „Laisvės
kovų archyvo“ vyr. redaktori-
us, apdovanotas gražiu sti-
priu balsu, dainuoja „Girių
aidą“ vieneta.

Muzikos vadovas Antanas
Paulavičius, tremtinys, 6 kny-
gų autorius, poetas, kompozito-
rius, „Tremtinio“ choro diri-
gentas. Tai darbštumo pavyz-
dis. Antanas Paulavičius
prieš tremtį mokėsi Vilniaus
universitete, studijavo lietu-
vių kalbą, literatūrą ir tuo
pačiu metu mokėsi Vilniuje
muzikos mokykloje. Universi-
tetą pasisekė baigti jau grįžus
iš Sibiro. A. Paulavičius yra
atsakingas už „Girių aidą“
koncertų repertuarą. Jis sura-
do visai negirdėtų partiza-
niškų dainų, tarp kurių yra ir
jo sukurtų posmų ir melodijų.

Vladas Šiukšta, partizanų
ryšininkas, politinis kalnys,
II grupės lagerių invalidas.
Nuo jaunystės norėjo būti mu-
ziku, bet likimas nuvedė į Si-
birą. Būdamas 14 metų am-
žiaus, buvo areštuotas. Kaip
nepilnametį, 2 metus laikė
Lietuvos kalemje. Turėdamas
16 m., atskirtas nuo šeimos,
ištremitas į Šiaurę. Su daina
Vladas Šiukšta nesiskyrė nei
Sibire ir, turėdamas akor-
deoną, linksmino tremtinius,
su kitais nešdamas sunkią
tremtinio naštą. Sugrįžus į
Lietuvą, gyvenimas mažai pa-
sikeitė. Negalėjo tęsti savo
išsvajotos muzikos meno. Vla-
das Šiukšta suorganizavo Jo-
nauvoje Tremtinių chorą, ku-
riam vadovauja.

Prie šio vyrų penketuko
prisideda prityrusi koncert-
meisterė, docentė Melita Ku-
prienė, kuri akompanuos vi-
siems koncertams. Tai paleng-
vina visą organizacinį darbą.

Koncertai prasideda Kana-
doje — spalio 3 d. įvyks „Girių
aidą“ pirmas koncertas. Į
Čikagą jie atvyks spalio 6 d.,
koncertuos spalio 9 d. PLC Le-
monte; spalio 10 d. lituanis-
tinėse mokyklose; spalio 11 d.
Jaunimo centre; spalio 17 d.
Clevelande; spalio 18 d. Bal-
timore; spalio 19 d. Va-
šingtono; spalio 21 d. St. Pe-
tersburge; spalio 25 d. Los An-
gele; spalio 31 d. Denveryje
ir lapkričio 1 d. Omahoje.

Remkime ir aukokime par-
tizanams iš meilės. Kauno ar-
kivyskupas Sigitas Tamke-
vičius partizanų ir tremtinių
suvažiavime kalbėjo: „Niekas
taip nemylti savo tėvynės kaip
tie, kurie aukojosi savo gyvybes
ir kurie prievarta buvo iš jos

„Girių aidą“ dainininkai. I eil. iš kairės: Vytautas Balsys, akompaniatorė Melita Kuprienė, Antanas Paulavičius, II eil.: Antanas Lukša, Vladas Šiukšta.

ĮAMŽINKIME ŽUVUSIUS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Laikas nusineša mūsų gyve-
nimo linksmas, liūdnas dienas
ir išgyvenimus. Lietuviai tauta
išgyveno daug skaudžių ir tra-
giškų dienų: partizanų kovos,
laisvės šauksmas, Sibiro trem-
tinių kancijos ir maldos...

Po tiek daug skausmo, kancijos
ir nusivylimų metų kėlėsi
tauta naujam, laisvam ir ne-
priklausomam gyvenimui. Lie-
tuvai laisva.

Gyvenimui nusistovėjus, pa-
mažu užsimiršta tie skaudūs
pergyvenimai, laiko danga pri-
dengia ir tautos didvyrius bei
jų kancias.

Prisiminkime, pagerbkime
ir neieškime niekam niekada
pamiršti tų, kurie ant tėvynės
laisvės aukuro padėjo savo
didžiausią ir brangiausią, pa-
ties Dievo, duotą turtą — gy-
vybę.

Mes padedame statyti pa-
minklus Lietuvoje, bet ne visi
turime progos juos pamatyti,
mums ir patiems, čia gyvenan-
tiems, dažnai taip pat reikia
prisiminti, kas esame, kodėl
čia esame ir ką yra iškentėjusi
mūsų tauta.

Pasaulio lietuvių centro ren-
ginių komitetas pasiryžo,
tiems Lietuvos didvyriams
PLC Lemonte sodelį pasta-
tyti paminklą. Paminklo pro-
jektą pavadintą „Partizano
motina“, paruošė visiems ge-
rai žinomas skulptorius Ra-
mojus Mozoliauskas.

Pasaulio lietuvių centrą lan-
ko daug jaunų šeimų. Tėvai,
matydami paminklą, turės ge-
rą progą papasakoti savo vai-
kams, kodėl jis čia stovi, ką jis
reiškia, kad jis savyje yra su-
kaupęs lietuvių tautos kanciją.
Ir taip labai tragišką mūsų
tautos laikotarpį akivaizdžiu
būdu perduosime priaugan-
čioms kartoms.

Prašome visuomenę savo au-
ka paremti šį mūsų projektą,
nes galvojame, kad tai yra
mūsų visų šventas pareiga, kad
ir toli nuo tėvynės už jos lai-
sę žuvusius prisimintume.

Lietuvos partizanų ir Sibiro
tremtinių gyvybės auka, mus
tai įpareigoja.
Čekius rašyti Pasaulio lietu-
vių centro vardu ir pasiūsti:
Vytautas Čepėnas, 3181
Grandview Place, Downers

„ištremiti“. Jis kvietė būti vie-
ningais, kantriais ir gailėstin-
gais, atkakliai siekti savo or-
ganizacijos tikslų. „Girių ai-
das“ kartu atsiveža, kaip „re-
likviją“, po 50 metų bunkeryje
rastą, sušaudytą tautinę vė-
liavą, kuri yra saugoma trem-
tinių muziejuje. Kiekvienas,
atsilankęs į koncertą, ją galės
pamatyti. Tegu ši istorinė
vėliava nuskaidrins mūsų sie-
las ir jungs mūsų širdis kil-
niams darbams.

Marija Remienė

Grove, IL 60515. Aukos nura-
šomos nuo mokesčių.
Bronė Nainienė

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

„PILĖNŲ“ STOVYKLAVIETĖS UŽDARYMAS

„Svyturio“ jūrų šaulių kuopos
stovyklos „Pilėnai“ uždar-
ymo gegužinė vyks sekma-
dienį, spalio 4 d. Stovyklos
vartai bus atidaryti nuo anksty-
vo ryto. Kuopos sesės švytu-
rietės vaišins visus lietuvišku
maistu, o broliai švyturiečiai
stengsis, kad niekas nebūtų
ištroškęs. Uždarymo gegužinė
ruošia kuopos valdyba, vado-
vaujama vado Mykolo Aba-
riaus. Visuomenė kviečiama ir
laikiama.

SVEIKINAME JAUNAVEDŽIUS

Š.m. rugsejo 19 dieną Dievo
Apvaizdos bažnyčioje kun.
Aloyzas Volskis Sutuoktinių
Sakramentą suteikė Michelle
Marie Vespa ir Algirdui Vilniui
Duobai. Po šv. Mišių, tėveliai
Luigi ir Eleonor Vespa, ir Al-
dona Duobienė kartu su jau-
navedžiais, giminėmis ir sve-
čiais dalyvavo labai gražiai
papuoštoje Dievo Apvaizdos
Kultūros centro saleje, vyku-
sioje vestuvių puotoje. Puotai
vadovavo dr. Kastytis Karve-

Lietuvos kankiniams atminti paminklo detalė.

lis. Michelle ir Algijui linkime
saulėtą ir meilės pilnų gyveni-
mo dienų.

TRANSLIAVOM PASIKALBĖJIMA SU LIETUVOS PREZIDENTU

Rugsėjo 22 dienos „Lietu-
viškų melodijų“ radijo valan-
dėlės laidoje buvo perduotas
pasikalbėjimas su Lietuvos
prezidentu Valdu Adamkum,
jam lankantis Lietuvos Res-
publikos nuolatinės misijos
įstaigoje, New Yorke. Vedėjo
Algio Zapracko paklaustas
kokį įspūdį prezidentas išsi-
nešė iš Jungtinių Tautų 53-
sios sesijos, prezidentas atsa-
kė: „Aš esu maloniai nustebin-
tas teikiama Lietuvai dėme-
siu. Turėjau progos keletą mi-
nučių kalbėtis su JAV prezi-
dentu Clintonu. Baigiant, be-
veik susitarėm vėl plačiau
kalbėtis ateinančių mėnesių
man atvykus į Vašingtoną. Turbūt,
kaip ir visiemis kitiems, Ge-
neralinėje sesijoje dalyvaujan-
tiems valstybių vadovams, yra
proga susitikti jų valstybėms
atstovaujantiems asmenims.
Tačiau čia, šiuose susitiki-
muose yra daugiau mandagu-
mo pasikeitimai. Tokiais atve-
jais, kada dalyvauja daugiau
kaip šimtas valstybių vadovų,
nieko reikšmingesnio nenu-
veiksime. Gal vienas iš mano
reikšmingiausių pasikalbėji-
mų buvo su Kolumbijos prezi-
dentu. Su ta valstybe po ilgos
pertraukos, vėl pavyks mums
atstatyti diplomatinis santy-
kius“.

Prezidentas Adamkus apie
Williams International įsijun-

CLASSIFIED GUIDE

IVAIROS

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukso
S. Kame kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-9854
(773) 581-8854

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš
varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai,
norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne pro-
blema!
• automobilių draudimas geria-
usiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

TOWNHOME
BY OWNER PALOS HILLS
Mother in-Law arrangement. 2 BR, 2 BA and
full studio apartment. All new appliances & car-
peting. Move in condition. Walk to Morningside
Valley College, Stagg High School & Sacred Heart
Church. \$149,900. Tel. 708-974-0854

Reikalingi darbininkai
statybos darbams —
„siding“
Tel. 708-728-0208

DRUGAI
773-535-9500

gimę į Lietuvos naftos kom-
plekso privatizavimą pareiškė:
„Jokios abejonės nėra, kad
Williams atėjimas į Lietuvą
yra reikšmingas mūsų preky-
biniam pasauliui. Kadangi
tai yra viena iš stambiųjų JAV
monių, ypač alyvos perdirbi-
mo srityje, kuri yra labai pel-
ninga. Su Williams bendrove
sudaromomis sąlygomis mes
būsime irgi vieni iš didžiųjų
Europoje alyvos perdirbimo
dalyvių. Tai Lietuvai ilgai-
nui turėtų duoti daug pajamų, ku-
rios padės atstatyti kitas Lie-
tuvos gyvenimo ekonomijos
sritis. Nepaisant šiuo metu
vykstančių partijų nesusi-
rimų, svarstant šį klausimą,
sveikinu Williams bendrovės
atėjimą, tuo pačiu stiprinant
visą Lietuvos ekonominį gyve-
nimą“.

„Lietuviškų melodijų“ radijo
valandėlė transliuojama ant-
radiniais nuo 4 iki 5 val. p.p.
ir šeštadienį rytais nuo 8 val.
iš WPON-AM, bangos 1460
AM, Walled Lake, Michigan.

Im

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

Realty Group Inc.
Realtor
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime,
mieste ir priemiestuose.
Suaugę su skambinkite
BUDRAITIS
Bus. 773-585-6100 Pager 312-388-4397
Fax 773-585-3997

Century 21 **KMIEK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionali, sąžiningai ir asme-
niškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

Brighton Pk
išnuomojami 2 bt. Vienas — 4
kamb. su šiluma \$525 mėn.,
antras — 3 kamb. su šiluma ir
elektra \$380 mėn.
Tel. 773-376-1754

**PAŠVENTINTA
DEGUČIŲ BAŽNYČIA**

Birželio 14 d. Degučiuose.
Panevėžio vyskupas Juozas
Preikšas pašventino suremon-
tuotą Šv. Antano bažnyčią. Iš-
kilimėse dalyvavo Zarasų
miesto meras A. Abramavi-
čius, mero pavaduotojas A.
Dumbrava, Degučių seniūnas
S. Pupekis, mokyklos direk-
torius, mokiniai, daug žmonių
iš aplinkinių parapijų, giedojo
Zarasų bažnyčios kamerinis
choras „Canticum“. Degučių
parapiją sudaro tik 100 katali-
kiškų šeimų. Ankstčiau bažny-
čia buvo perstatyta iš pašto
arklių keitimo stoties pastato.
Sovietmečiu ją atėmė ir pa-
vertė kontora, po kurio laiko
— biblioteka, kaimo kultūros
namais ir galiausiai dirbtuve
ir sandėliu. 1992 metais pas-
tatas grąžintas Degučių katali-
kų parapijai. Nuo 1995 m.
šioje parapijoje dirbančio kle-
bono kun. Remigijaus Kava-
liausko rūpesčiu bažnyčia bu-
vo nuolat remtuojama.

BŽ, 1998, Nr. 13-14

Skulptorius Ramojus Mozoliauskas prie paminklo modelio.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

AR NE KEISTI TIE LIETUVIAI?

Juo toliau, tuo labiau negaliu suprasti XX amžiaus pabaigos lietuvių. Atskratę sovietų komunizmo, pirmieji sau išsirikome komunistinę valdžią. Po to pradėjome dailintis ne savo turtais. Kiek atsigavę, pasisiūlėme globoti Čekėnijos našlaičius vaikus. O dabar globojame jaunuolius iš Černobylio. Užburas ratas, ir visi vaikų globos fondai turi užsiėmimą: Amerikos fondai globoja Lietuvos vaikus, Lietuvos — ukrainiečius, o Ukrainos fondai — gal Amerikos lietuviukus?

Keliavome net Jeruzalen atsiprašyti dėl karo metu nuoskaudų, bet kažkaip neradome laiko nei noro reikalauti, kad ir jie tuo patiu mums atsilygintų. Mūsų tautos šventovėje Kryžių kalne leidome įrengti Dovydo žvaigždę, tuo tarpu Auschwitz pastatyti kryžiai kelia tokį didelį erzį. Keitėme net įstatymus, kad galėtume pradėti bylos eigą prieš ligonį Lileikį, tačiau nebandėme reikalauti teisti už sieniuose slepiamą Rainių miško žudiką.

Sukūrėme didžiulius nuosimčius mokėti žadėjusius, bet neilgai tegyvavusius, bankus. Apsisprendėme „modernizuoti“ Lietuvos švietimą, keitėme ministrus. Išleidome dvidešimt du visiškai naujus vadovėlius lenkiškoms ir rusiškoms mokykloms, o tik penkiolika — lietuviškoms.

Iškilmingai šventėme — „didžiojo tėvynės karo“ 50-ties metų pabaigos ir pergalės prieš nacizmą sukaktį, bet, lyg ir nenorime prisiminti, kad ne vien nuo nacių okupantų kentėjome. Tiesa, po aštuonerių nepriklausomybės metų pagaliau sudaryta komisija sovietų ir nacių nusikaltimams įvertinti, bet ir čia vienas tos komisijos narys, prezidento konsultantas, rado reikalą pažymėti, kad apie sovietų vykdytą lietuvių tautos genocidą esą „jau ir knygų prirašyta, ir faktai nagrinėti nemažai“. Ar tikrai taip ir kur? Tik savo mažame ratelėje, ar plačiame pasaulyje?

Atsisakę lietuviškų Rytprisių, šiandien jau siūlomes jų naujuosius gyventojus — atėjusius rusus gelbėti nuo tari-

mos bado šmėklos. Turbūt jiems brukame savo pagalbą taip primygtinai, jog net Rusijos ambasadorius Lietuvai Konstantinas Mozelis išpėjo, kad tai galėsią ižesti Kaliningrado rusus. Gal ir gerai, kad rusai tą neprašytą pagalbą atmetė. Tai būtų mums darbo rinkti „didžiajam broliui“ maisto produktų, rūbų ir vaisių, krauti juos į talpintuvus ir siųsti, bet jau ne į Klaipėdą...

Nors dažnai ir viltingai metame žvilgsnį į Vakarus, jaučiamės esą tokie stiprūs ekonomikai, kad, visoje placioje Rusijoje vykstant didelei krizei, tvirtiname, jog ir čia „neatmetame galimybių pagelbėti Rusijos subjektams“, šiuo metu neišgalintiems susimokėti už lietuvišką produkciją.

Paskutinėmis žiniomis, net buvusiam premjerui Adolfui Šleževičiui Vilniaus apygardos teisme sunkiai teatrandama bet kokių kaltės įrodymų. Na, bet dabar reikalai jau tikrai gerės. Juk ar buvusi premjerė Kazimiera Prunskienė nepasiūlė savo pagalbos mūsų vyriausybei?

Taigi, keisti ir nesuprantami tie lietuviai, ar ne? Bet ko norėti iš tautos, kuri ir savo iš vergijos išsivadavimą pavadinę dainuojančia revoliucija, o buvusius okupantus šiandien bando gerasirdiškai globoti ir maitinti?

Aleksas Vitkus
Lemont, IL

LAIŠKAS IŠ MARCINKONIŲ

Liepos 24 d. man teko dalyvauti Smithsonian tarptautinio festivalio atidaryme Vašingtone. Lietuva į festivalį buvo atsiuntusi 50 liaudies dainininkų, muzikantų ir įvairių amatininkų. Nors trumpai, bet buvo labai smagu pasibendrauti, pasikalbėti ir pasiklausti Marcinkonių kaimo dainininkų dainuojamų dūkiškų dainų. Džukijos šiluose randasi Marcinkonių kaimas. Kadaise giria juos ir maitino, ir rengė. Čia — skambiosios dainos, švariausios upeliai ir įvairiausia grybija. Džukijos miškai ir laukai yra kitokie, negu Aukštaitijos ar Žemaitijos. Dirva — lengvas smėlis, o retame pušyne geriau matyti dygstantys baravykai. Džukiai ir dainuoja, lyg juokauda-

Vašingtone vykusio folkloro festivalio metu pas Marcinkonių kaimo liaudies ansamblių atsilankė Lietuvos ambasadorius žmona Jūratė Sakalauskienė (pirmoji kairėje), Milda Čižionienė (viduryje) ir festivalio pagalbinių komiteto pirm. Dale Lukienė (dešinėje).

mi, lyg pasigirdimai: „Jei ne grybai, jei ne uogos, šilų mergos būtų nuogos“.

Vašingtone po koncerto arčiau susipažinau su dainininke Rūta. Jau pasikeitėm laiškais bei nuotraukomis. Tad noriu pasidalinti jos mintimis su „Draugo“ skaitytojais. Rugsejo 3 d. laiške ji rašo: „Visus gimines, artimuosius, pažistamus domino, kaip buvo ten (Amerikoje)? Grįžome laimingi, nors truputėlį pavargę. Iš karto turėjau galimybę vykti prie jūros. Taigi visą savaitę daug valgiau ir miegojau. Oras šiemet labai blogas: lyja ir lyja... Žmonės negalėjo suminti šieno — didelė jo dalis supuvo, net pakratui netinka, tik sudęginti...“

Džukams irgi ne pyragai — nors visur baltas smėliukas, bet žemesnėse vietose bulvės stipriai išmirko. O grybų — nei suskaičiuosi, nei surinksi, nors dalje šienauk! Visokių: voveraičių, makavykų, barasikų! Apie kitus gerus, bet džuk „budelemis“ vadina mus, net nekaltu. Jais džaugiasi tūkstančiais plūstelėję miesto grybautojai. Pardavimui žmonės renka voveraites ir baravykus — jie patys brangiausi (1 kilogramo kaina svyruoja nuo 5 iki 18 litų). Taigi pinigų užsidirbame, tačiau nemokame protingai, taupiai naudoti. Svarbiausi pirkiniai be būtinų maisto produktų — vynas ir degtinė. Taigi ir skęstame tame alkoholio liūne. Pavakare, grįždama iš darbo, gatvėje sutikau tik neblaivius vyrus. Ir pikta, ir gaila, ir skaudu žiūrėti. Atrodo taip stengiamės: ir turtingų, gražių švenčių netrūksta ir ansamblių kaime, kuriame yra 820 gyventojų, penkis jaunių mokyklų komandos... o vis dėlto svaigalams teikiama pirmenybė.

Jau sulaukiau ir pirmųjų svečių iš Amerikos. Aplankė Jonas ir Laima. Amerika po mūsų kelionės dabar atrodo visiškai netoli. Ir be galo gera vėl išvyti, bendrauti ir būti su Jumis, tik jau šiaip vandenyno. Esu dėkinga, jog primimate mus tokius, kokie esame, kad negadina nei lauke esantys „patogumai“, nei į praustuvą įpiltas šaltas vanduo. Stebi ir matai, su kokia meile ir virpuliu liečiama tėvų žemė, kaip džiaugiamasi rastu baravyku, kaip atidžiai klausomasi istorinių pasakojimų ir pušų ošimo, kaip atsargiai braidoma pelkėje tarp sirpsantų spanguolių kupstų. Stebi ir pats iš naujo visa tai atrandi, semiesi jėgų, gyvenimo džiaugsmo ir vilties.

Visiems užjūrio lietuviams siunčiame labų dienų.

Marija Remienė
Westchester, IL

„KOALOS, KENGŪROS IR KUKABŪROS“

Rašytojos Nijolės Jankutės Užubalienės kūrybą visada skaitau, gėrėdamosi jos lengvu, grakščiu pasakojimo stiliumi, žodžių turiningumu ir vaizdingumu. O kai skaičiau „Australiškus atvirukus“, tai jaučiau, lyg pati būčiau kartu su Nijole aplankiusi tą tolimą, man nepasiekiamą, bet taip įdomų, žemyną. Nijolė yra parašiusi „Atvirukų“ ir iš savo ankstyvesnių kelių į Europą, Egiptą, Šv. Žemę, Lietuvą ir gal dar daugiau, nebeat-simenu.

Norėčiau išreikšti savo (o gal ir daugelio kitų seslijų, panašių į mane) norą, ar nebūtų galima Nijolės visų „Atvirukų“ išleisti knygos forma? O gal „Draugas“ tai galėtų padaryti? Tai būtų puiki knyga, ne tik nebekeliaujantiems ir besidomintiems kitais kraštais, bet ir lietuviškų mokyklų mokiniais geografijos pamokų papildymui.

O Nijolei linkiu kasmet kur nors keliauti ir aprašyti tai „Atvirukuose“!

Aldona Šmulkštienė
Chicago, IL

ATSIPRAŠAU LIETUVOS KAIMŲ

Nesekdama šio krašto prezidento pavyzdžiui, kuriam buvo sunku išstenėti „I am sorry“, skubu pareikšti savo atvirą atsiprašymą dėl vieno sakinio, neturint jokios blogos valios ar neapykantos. Lankydamas Lietuvą, matydama nuolatinį gerėjimą, pamėgdžijant ir pagaliau Vakarų Europos pavyzdį, galėjau aprašyti tikrai šviečiai, optimistiškai, gerai. Tačiau draugės bei visuomenės veikėjos, kurios ten vyksta kasmet, išsukuodamos kaimus, apylinkes, lankydamos savo gimines, piešė juodus, itin niūrius vaizdus, įtikindamos kaip siaubingai baisu kaimuose, išvardindamos visą litaniją jų blogybių. Būdamas „baile“, kad man neprie-kaištautų už Lietuvos šviesų įvaizdį, „apsidraudžiau“ tuo nelaimingu sakiniu: „Kaimų nepasitaikė lankyti, tai nei skurdo, nei girtuoklystės, nei tinginystės, nei apsilaidimo neteko pastebėti“.

Lipdydamas iš atskirų spalvingų įvykių Lietuvos vientisą mozaiką, stengiausi nutapyti arčiau tiesos tikresnį jos portretą, o ne kokį šleivą — kreivą paveikslą.

Lietuvos klestėjimo laikais, mūsų garbingiausi intelektualai, vadovai, poetai — tautos žadintojai, rašytojai, auklėtojai buvo kilę iš sveiko kūno ir dar sveikėsnės dvasios kaimo.

DRAUGAS, 1998 m. rugsejo 25 d., penktadienis

5

KUR DABAR „ARMIJA KRAJOWA“ ARCHYVAI?

Prieš kiek laiko tiek lietuviškoje, tiek ir kitakalbėje spaudoje ne kartą buvo rašyta apie Vilniuje rastuosius svarbius lenkų armijos, kuri daug žalos ir nuostolių yra padariusi Vilniaus krašto kultūrai, terorizavusi ir nužudžiusi nemažą nekaltų lietuvių, archyvus. Šie dokumentai turėjo būti atitinkamai parengti, viešai paskelbti ir placioji visuomenė supažindinta su tais lenkų kariuomenės žiauriais darbais, kuriuos ji atliko lietuvių tautos širdyje — sostinėje — ir visoje Vilnijoje.

Istorijos lapai gali apdulėti, gali būti aplaistyti krauju, gali būti suplešyti, bet jie niekada negali būti užmiršti. Jeigu lenkai visomis išgalėmis kelia „Armija Krajowa“ nuopelnus, atgaivinami „garbingi jos praeities žygiai“, tai kodel Lietuva iš tikrųjų negali atskleisti tuos kėslus ir tikslus,

kurių ši kariuomenė turėjo anuomet mūsų krašte. Tai reikalauja teisingumas, tautos sąžinė ir istorijos objektyvumas, kurios neretai kai kuriose išleistose knygose, ypač istorinius santykius šia tema liečiančiuose klausimuose vis pasitaiko „nukrypimų, grubių ir samoningų iškraipymų, klaidų ir didžiulės netiesos“.

Taigi, skatinami pareigos ir pagarbos mūsų tautai, istorijai ir teisingumui, norėtume pareikalauti, kad būtų viešai per spaudą paskelbti, kur šiuo metu yra Vilniuje rastieji „Armija Krajowa“ archyvai, su kuriais tiek lietuviškoji, tiek ir pasaulio visuomenė turi būti viešai supažindinta. Jie turi būti atitinkamai publikuoti, moksliskai įvertinti, aptarti ir apibendrinti.

Bronius V. Krokys
Pr. Barteška
J. Surgailaitė
K. Mintautis
V. Zigmantaitis
JAV-Kanada

Kryžių kalno detalė

NEKALTINKIME VIEN KAIMĄ

Skaitant Stasės Semėnienės rašinį, spausdintą „Drauge“ ir pavadintą „Lietuva turistų akimis“ reikia nusiminti, kad buvo apkaltintas kaimas, cituoju jos pasakymą: „kaimų nepasitaikė lankyti, tai nei skurdo, nei girtuoklystės, nei tinginystės, nei apsilaidimo neteko matyti“. Pagal S. Semėnienės rašinį, tik kaimas skęsta paminėtose negerovėse. Miestų blizgučiai yra iškelti, nes čia yra daug žmonių, verslų, gražių apsigyvenusių „ponų“. Kaimų, mažų miestelių gyvenimas yra greičiau pastebimas negu didmiesčių, ar jis būtų neigiamas, ar teigiamas.

Netikėtina, kad S. Semėnienė, vaikščiodama po didžiulius miestus, nepastebėjo visų blogybių, primestų kaimams? Rašant išpūdzius, reikėtų aplankyti daug Lietuvos miestų, miestelių ir kaimų, įsigilinti į esančias gyvenimo ir verslo sąlygas, kad gavus tikresnį vaizdą.

Didmiesčių blizgesiai, gražiai apsirengę žmonės, pripildytos krautuvės, alinės bei teatrų salės, neduoda tikro Lietuvos vaizdo. Šią grupę sudaro mažas procentas gyventojų.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

„Mamyt, Tu mums, kaip rėmuose auksiniuos, Akyse stovi vis gyva“.

TRYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ANTANINA
ERCIŪTĖ
KAUŠIENĖ

Šv. Mišios bus aukojamos 1998 m. rugsejo 27 d., sekmadienį, 12:15 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Prašome visus draugus, pažįstamus ir gimines prisiminti Ją savo mintyse ir maldoje.

Nuliūdę: vyras Petras, dukterys Irena ir Laimutė, zėntai Dino ir Rimas ir anūakai: Mark, Kristina, Lisa ir Aleksiukas.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ONA-KUNIGUNDA
PLAUŠINAITYTĖ ORENTIENĖ

Mirė 1988 m. spalio mėn. 2 d.

Minint mūsų mylimos Mamos, Uošvės ir Močiutės mirties sukaktį, šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos š.m. spalio mėn. 3 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir š.m. spalio mėn. 3 d. 5 val. vakaro Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti ją savo maldose.

Augustinas, Dalia ir Matukas Orentai.

II pasaulio lietuvių dainų šventės koncerte skambėjo ir Ūdrio daina, kurią su jungtiniu choru atliko solistas Vytautas Juozapaitis. Prieš koncertą Vingio parke jis nusifotografavo su Čikagos Lietuvių operos choro ristikomis (iš kairės) Giedre Končiene ir Aurelija Dobrovolskiene. Sol. V. Juozapaitis šį sekmadienį pasirodys „Saulutės“ ruošiamame koncerte Jaunimo centre. Pradžia 3 val. p.p.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Aktorius Vytas Ruginis (kairėje) savo pusbrolio Jono Žukausko laidotuvių pietuose kartu su pusbroliu Bronium Žukausku ir jo žmona Virginija.

Nuotr. Ed. Šulaitis

AKTORIUS VYTAUTAS RUGINIS LANKĖSI ČIKAGOJE

Žinomas aktorius, vaidinantis įvairiose filmuose, rodymuose kino teatruose ir per televiziją Vytas (Vyto) Ruginis antrą kartą šiemet buvo atvykęs į Čikagą.

Šių metų pradžioje šis žymus lietuvis aktorius Amerikoje buvo atvykęs į savo tėvo, gyvenusio Cicero lietuvių telkinyje, laidotuves. Dabar jis atvažiuoja irgi panašia proga — palaidoti savo pusbrolių Joną Žukauską, kuris amžiną poilsą iškelia rugėjo 6 d.

Svečias iš Kalifornijos atsilankė ne vien Petkaus koplyčioje Lemonte, bet ir nešė mirusiojo karštą prieš kelionę į bažnyčią, o vėliau — ir Šv. Kazimiero kapinėse.

V. Ruginis pažymėjo, kad su mirusiuoju J. Žukausku buvo ne tik giminės, bet ir artimi draugai, nes šis jį dažnai aplankydavo Kalifornijoje. Jis mums pareiškė, jog po tėvo mirties jis ilgą laiką negalėjo dirbti, nes labai jautriai išgyveno tą netektį. Pažymėjo, jog dabar jau filmuojasi viename filme, kuris bus rodomas kino teatruose. Kartas nuo karto jis yra matomas trumpesniuose televizijos filmuose, kur jis pristatomas kaip „Guest Artist“. Reikia pažymėti, kad mūsiškis baigęs garsaus Yale universiteto vaidybines klases magistro laipsnį, kurį laiką vaidino Broadway teatro scenoje.

Budamas Čikagoje, aktorius V. Ruginis aplankė ir savo brolių dr. Algį, kuris turi dantų gydymo kabinetą Lockport, ir dr. Raimundą, kuris dirba kaip chiropraktas Lisle, IL.

E. Šulaitis

Šakiečių klubas Čikagoje ruošia linksmą gegužinę — „Derliaus šventę“ spalio 11 d., sekmadienį, Saulių namuose. Visi maloniai kviečiami atsilankyti, pasisvečiuoti ir linksmai praleisti laiką. Valdyba rūpinasi, kad šis renginys pasisektų.

Baltija Teresė Udrytė šiuo metu dirba „Kolbe Academy Home School“ Napa, California.

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba svarsto ruošiamo seimo reikalus. Seimas vyks lapkričio 6-7 d. St. Petersburg Beach, FL. Iš kairės: Oskaras Kremeris, Stasys Briedis, Petras Buchas ir dr. Laima Šimulienė.

JAV Lietuvių Bendruomenės XV Tarybos prezidentas Donatas Skučas ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė 1998 m. spalio 8-9 d. šaukia specialią konferenciją. Konferencijos tema — „JAV LB 21-ame šimtmetyje“. Konferencija įvyks Clevelande, South Hilton, 6200 Quarry Lane, Independence, OH. Prie „apskrito stalo“ bus diskutuojamos šios temos: „Kas turėtų būti JAV LB nariu“ (antros, trečios kartos ir ne lietuvių kilmės nariai, anglų kalbos vartojimas); „Jaunimo dalyvavimas JAV LB“; „Ilgamečių JAV LB veikėjų pasisakymai“; „Santykiai su Lietuvos valdžia, veikla Vašingtone“; „Naujųjų ateivių vaidmuo“; „Komunikacijos reikšmė 21-ame šimtmetyje“; „Organizacinė struktūra“. Konferencijoje kviečiami dalyvauti JAV LB XV Tarybos nariai, JAV LB apygardų ir apylinkių valdybos ir platiųjų visuomenė. Daugiau informacijos galite gauti, kreipiantis į Donatą Skučą, 4407 Majestic Lane, Fairfax, VA 22033, tel: (703)378-0919.

JAV LB Kultūros taryba patikslina, kad netyčia buvo padaryta klaida: Lietuvių fondo skyrė spaudos vajui tą pačią (ne mažesnę) paramą šiemet, kaip ir 1997 m. Tuo pačiu patiksliname ir „Draugo“ vedamajame išspausdintą sakinių apie sumažintą Lietuvių fondo paramą spaudai. Esame dėkingi JAV LB Kultūros tarybai ir Lietuvių fondui, kad su jų parama galime vėl skelbti naujų prenumeratų vajų.

TAUTOS ŠVENTĖ „SEKLYČIOJE“

Rugėjo antrąjį trečiądienį susirinkom „Seklyčioje“, kad (nors ir su mažu pavėlavimu, kaip renginių vadovė E. Sirutienė sakė) švestume Tautos šventę ir Šv. Mergelės Marijos Gimtadienį, kuris taip iškilmingai švenčiamas Lietuvoje visą savaitę — mūsų garsioje Siluvos šventovėje.

Sugiedojus Lietuvos himną, pakalbėti apie padėtį ir nuotakas Lietuvoje E. Sirutienė pakvietė mums visiems gerai žinomą dr. L. Sidrį, kuris yra didelis patriotas ir daug padeda Lietuvai. Kaip gražu, kad dr. L. Sidrys seka mūsų didžiųjų patriotų, irgi gydytojų: dr. J. Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos pėdomis.

Dr. L. Sidrys bandė išspręsti klausimą — ko Lietuvai trūksta iki laimės, jau turint taip sunkiai iškovotą ir neapsakomai brangiai kainavusią laisvę. Kodėl Lietuvoje tiek daug savizudybių? Europoje šitoje „srityje“ užimame pirmą vietą. Per metus nusižudo apie 1,700 žmonių. Panašus skaičius nusižudo tik Šri Lanka. Rusija, kurioje dabar tokia betvarkė, savizudybių skaičiumi užima antrą vietą Europoje. Kodėl gi lietuviai žudosi būdami laisvi ir kodėl jie tokie liūdni? Valdžia dabar

Valdžia toleravo alkoholizmą, tik Gorbačiovas neleido gerti. Deja, Lietuvoje buvo geriausia ir mieste, ir kaime — alkoholyje žmonės ieškojo užsimiršimo ir paguodos. Valdžia kalbėjo vienai, o darė kitaip. Todėl dabar galima suprasti, kodėl žmonių nuotakai liūdnoji ir kodėl niekas nepriklausomai Lietuvoje netiki valdžia. Negalime kaltinti Lietuvos žmonių, tereikia tik pažvelgti, ką „nuveikė“ LDDP „didvyriai“. Šlezevičius, Brazauskas ir CO. Baigęs savo pasakojimą dr. L. Sidrys atsisakė klausimus. Jis pasakojo apie Lietuvos prekių eksportą. Klausė mūsų ar matėme, kur nors parduotuvėse lietuviško šokolado (kuris tikrai labai skanus ir geras) ir pyragaičių? Visi sakė „ne“, bet prisipažinome, kad pirkome lietuviško alaus, kuris, deja, kaip dr. L. Sidrys pastebėjo, iš Lietuvos eksportuojamas ne lietuvių, bet lenkų. Lietuviai dar nemoka eksportuoti, Lietuvoje dar veikia netobuli įstatymai. O eksportuoti tikrai yra ką. Kodėl lenkiškų produktų yra pilnos Čikagos maisto parduotuvės? Mūsų sūriai, uogienės, grybai ir dešros ne kiek neblogesni negu lenkiški. Mūsų nelaimė, neturime eksporto žinovų... nors mokytų ir su „aukštu“ yra į valias.

Kalbėjomes ir apie mūsų istoriją. Dr. L. Sidrio manymu, mums trūksta pastovumo. Esam turėję karalių Mindaugą, kuris net krikštijo Lietuvą, bet visi jo planai nuėjo niekais... giminačiai „susirovė“ tarpusavyje ir karalystę žlugo. Vytas Didysis sukūrė ga-

pozityvi. Dauguma piliečių (net 80%) yra patenkinti prezidentu V. Adamkumi. Ekonomika gerėja. Lietuviai sportininkai puikiai pasirodė įvairiausiose varžybose, viena lietuvaite dviratininkė yra net pripažinta geriausia Europoje.

„Dainavos“ stovykloje dr. L. Sidrys susitiko su prof. J. Pikūnu, kuris dabar dėsto Vytauto Didžiojo u-tė Kaune. Jie du išsikalbėjo apie studentų nuotakas Lietuvoje. Studentai esą nelaimingi dėl tėvų skrybių, kurių Lietuvoje labai gausu. Daug jaunuolių net puola į depresiją, kai išyra šeimos.

Žmonės nepasitiki gydytojais, o ypač psichiatrais, kurie sovietmečiu dalyvaudavo kovotojų-rezistentų tardymuose. Todėl ir studentai neina pas psichiatrus ieškoti pagalbos. Štai ką dr. Sidrys sūnus rašo apie Vilniaus miesto dvilypumą: „Vilnius — arba labai modernus, arba — akmens amžius“. Lietuvoje nėra vidurio: arba gerai, arba blogai. Dr. L. Sidrys dėl to nelaimi kaltina komunizmą, kuris sunaikino vakarietiškus ir katalikiškus pagrindus susiformavusį kaimą. Žmonės, gyvenantys toje kultūroje tikėjo į Dievą, tikėjo, kad vargas turi dvasinę prasmę, tikėjo į dangų.

Sovietmečiu kaimo sunaikinimo procesas ir žmonių suvartojimas iš kaimo į miestą buvo greitas: suvarė tuos žmones į daugiabučius, kur jie gyveno lyg skruzdėlyne, vieni kitų bijojo, vieni kitais nepasitikėjo. Gyveno jie ten be vilties ar prasmės.

Viskas buvo valstybės ir valstybei, taigi prasidėjus nepriklausomai reikėjo vogti. Jaunimas stengėsi išvengti kariuomenės, stengėsi skaityti užsienio ateinančias knygas ir taip gintis nuo rusiškos įtakos.

Žmonės bendravo siauruose artimųjų rateliuose, nes reikėjo saugotis išdavikų.

Labdaringos veiklos nebuvo, nes vyravo nuomone, kad Sovietų Sąjunga — tai „rojus žemeje“.

Valdžia toleravo alkoholizmą, tik Gorbačiovas neleido gerti. Deja, Lietuvoje buvo geriausia ir mieste, ir kaime — alkoholyje žmonės ieškojo užsimiršimo ir paguodos. Valdžia kalbėjo vienai, o darė kitaip. Todėl dabar galima suprasti, kodėl žmonių nuotakai liūdnoji ir kodėl niekas nepriklausomai Lietuvoje netiki valdžia. Negalime kaltinti Lietuvos žmonių, tereikia tik pažvelgti, ką „nuveikė“ LDDP „didvyriai“. Šlezevičius, Brazauskas ir CO. Baigęs savo pasakojimą dr. L. Sidrys atsisakė klausimus. Jis pasakojo apie Lietuvos prekių eksportą. Klausė mūsų ar matėme, kur nors parduotuvėse lietuviško šokolado (kuris tikrai labai skanus ir geras) ir pyragaičių? Visi sakė „ne“, bet prisipažinome, kad pirkome lietuviško alaus, kuris, deja, kaip dr. L. Sidrys pastebėjo, iš Lietuvos eksportuojamas ne lietuvių, bet lenkų. Lietuviai dar nemoka eksportuoti, Lietuvoje dar veikia netobuli įstatymai. O eksportuoti tikrai yra ką. Kodėl lenkiškų produktų yra pilnos Čikagos maisto parduotuvės? Mūsų sūriai, uogienės, grybai ir dešros ne kiek neblogesni negu lenkiški. Mūsų nelaimė, neturime eksporto žinovų... nors mokytų ir su „aukštu“ yra į valias.

Kalbėjomes ir apie mūsų istoriją. Dr. L. Sidrio manymu, mums trūksta pastovumo. Esam turėję karalių Mindaugą, kuris net krikštijo Lietuvą, bet visi jo planai nuėjo niekais... giminačiai „susirovė“ tarpusavyje ir karalystę žlugo. Vytas Didysis sukūrė ga-

pozityvi. Dauguma piliečių (net 80%) yra patenkinti prezidentu V. Adamkumi. Ekonomika gerėja. Lietuviai sportininkai puikiai pasirodė įvairiausiose varžybose, viena lietuvaite dviratininkė yra net pripažinta geriausia Europoje.

Žmonės nepasitiki gydytojais, o ypač psichiatrais, kurie sovietmečiu dalyvaudavo kovotojų-rezistentų tardymuose. Todėl ir studentai neina pas psichiatrus ieškoti pagalbos. Štai ką dr. Sidrys sūnus rašo apie Vilniaus miesto dvilypumą: „Vilnius — arba labai modernus, arba — akmens amžius“. Lietuvoje nėra vidurio: arba gerai, arba blogai. Dr. L. Sidrys dėl to nelaimi kaltina komunizmą, kuris sunaikino vakarietiškus ir katalikiškus pagrindus susiformavusį kaimą. Žmonės, gyvenantys toje kultūroje tikėjo į Dievą, tikėjo, kad vargas turi dvasinę prasmę, tikėjo į dangų.

Sovietmečiu kaimo sunaikinimo procesas ir žmonių suvartojimas iš kaimo į miestą buvo greitas: suvarė tuos žmones į daugiabučius, kur jie gyveno lyg skruzdėlyne, vieni kitų bijojo, vieni kitais nepasitikėjo. Gyveno jie ten be vilties ar prasmės.

Lietuvos Vaikų vilties ir „Lietuvos Našlaičių globos“ talka, pakrovusi sunkvežimį 223 skuntinius, skirtus vaikams Lietuvoje. Iš kairės: Antanas ir Viktorija Valavičiai, Algis Cepėnas, Birutė Jasaitienė ir Albinas Smolinskas. Sunkvežimyje — Antanas Pauzuolis.

lingą valstybę (nors tą darydamas ne vieną sykį pardavė vokiečiams žemaičius), bet ir ta didžiulė „nuo Baltijos iki Juodosios jūros“ valstybė, „susiropiavusi“ su lenkais, taip pat žlugo.

Mūsų didikai (Radvilomis pradedant) surusėjo, nulenkejo, nutautėjo. Taip pat sulenkėjo ir dvasininkija.

Blogai, kad neturėjom savo didikų, ir kad niekas nesirūpino lietuviška kalba ir raštu. Apie mus rašė (ką norėjo ir ką susigalvojo) mūsų priešai; lenkai, vokiečiai, rusai, o mes neturėjome žmonių, kurie lietuviškai ar net lotyniškai būtų teisybę rašę. Taigi gal ir todėl lietuviai neturi pasitikėjimo jokia valdžia.

Galų gale visi nusprendėme, kad medicina ir medicininė priežiūra Lietuvoje pagerėjo, pagerėjo ir Bažnyčios reikalai, bet mums dar trūksta mokytojų (ne sovietiško galvojimo) ir lietuviškų vadovėlių.

Atgavai dainavome muzikui Alg. Barniškiui akompanuojant ir pačiam jam dainuojant nemazai jo sukomponuotų dainų. Toks nuostabiai skaidrus posmas:

Lietuva — tai kalnai ir upeliai,

Lietuva — tai žibutė miškuose.

Lietuva — žydros akys seselių,

tai žirgai prižiūri pievą.

Žinoma, dainavome ir apie tris gražiausias spalvas, ir apie tai, kad

„geltona spalva — tai saulė, žalia — tai laukų spalva, raudona — tai mūsų kraujas,

kartu jos — tai Lietuva“.

Dainavimą baigėme (kaip ir pridera) daina „Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos“. Po to, pasivaikšinėjome pietumis ir dėkingi dr. L. Sidriui, A. Barniškiui ir mūsų „Seklyčios“ renginių vadovėi E. Sirutienėi, skirstėmės namo.

Emilija J. Valantinienė

TALKA

Kas yra talka? Žodynas sako, kad tai yra grupė savanorių, padedančių vieni kitiems. Lietuviškose knygose skaitome, kaip Lietuvos kaime kaimynai rinkdavosi padėti vieni kitiems šienapjūte ar rugiapjūte ir pan. O dabar čia, Amerikoje, skaitome, kaip lietuviai renkasi Jaunimo ar Pasaulyje centre, tvarko ir gražina aplinką, daro „koldonus“, arba „Seklyčioje“ įvairioms organizacijoms padeda išsiųsti laiškus, atlieka kitokių darbų. Ši graži tradicija mums padeda atlikti daug gerų darbų: padėti Lietuvos žmonėms ir taip pat išlaikyti Amerikoje.

Tokia talka š.m. rugėjo 9 d. rinkosi prie vieno Marquette Parko garžo, kuris buvo pil-

nas dėžių. Jas reikėjo pakrauti į Mercy Lift atsistatą sunkvežimį, kuris paskui perkraunamas į talpintuvą, ir visi daiktai išvažiuoja Lietuvon. O kas tose dėžėse? Tai siunta „Lietuvos Vaikų vilčiai“ — Santariškių Respublikinės Vaikų ligoninės Vilniuje Ortopedinei operacinei — įvairius instrumentus ir kiti reikalingi operacijoms ar ligoninei daiktai.

Dana Kaunienė „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto narė tvarkanti operacines reikalus, palaiko ryšius su įvairiomis ligoninėmis, dirbtuvėmis ir savo sumanumu gauna daugybę vertingų instrumentų ir kitų reikalingų dalykų Lietuvai veltui. Savo vyro Jono Kauno padedama, viską perveža į garazą, supakuoja, o paskui dovanos vaziuoja Lietuvon. Kita dalis siuntos — „Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto. Įvairius daiktus, drabužius ir kitokias jiems nereikalingas gėrybes žmonės neša „Seklyčion“. Sakoma, kad vieno žmogaus šiukšlė, kitam gali būti turtas. Lietuvoje dabar yra visko, bet visko yra tam, kas turi pinigų. O neturintiems žmonėms daug ko trūksta. Viktorija Valavičienė atrenka, peržiūri, sugrupuoja, sudeda į dėžes, o Antanas Valavičius jas perveža į garazą. Ir taip per kelis mėnesius Kaunai ir Valavičiai, atnešus „Seklyčion“ daiktus prikrauna jį pilną dėžių tiek, kad net ir vargšė kiemo žiurkė ten neturi vietos pasislėpti, o garazas didelis — dviejų su puse masinų. Kaimynai, kol priprato, keletą kartų man grįžus namo, ateina ir sako — „žinai, šiandien kažkas buvo tavo garaze, bet jie nieko neėmė, tik kažką į jį“.

Sunkvežimis išvažiuo, garazas liko tuščias, tačiau turbut neilgam, nes Dana Kaunienė ir Antanas Valavičius turi jo raktus, o mano vargšė mašina vėl turės stovėti gatvėje.

Po darbo visa talka vaziavo „Seklyčion“, kur visi papietavo ir po to, skūdamiesi skaudanciais raumenimis ir kaulais grįžo namo. Nors talkininkai skundėsi, kad pavargo, dėžės sunkios, o ir oras tą dieną pasitaikė karštas ir drėgnas, bet pabandyk nepakviesti jų talkon kitą kartą — užsigaus.

Birutė Jasaitienė

SKELBIMAI

• Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320. (sk.)

• Akcija, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• Baritono Vytauto Juozapaitio koncertas akompanuojant pianistei Nijolei Ralytei, bus jau šį sekmadienį, rugėjo 27 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami 1:30 val. p.p. prieš koncertą prie durų. Į labdaros koncertą visus kvietia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis. Jūsų auka — alkanų vaikų parama! (sk.)

• ASS metinė šventė įvyks š.m. spalio 3 d., šeštadienį, Willowbrook salėje, šia tvarka: 5 v. p.p. pakėlimai, 6 v. v. pabėdavimas, 7 v. v. programa, 8 v. v. vakarienė. Rezervacijoms skambinti fil. Jolanda Kerelienė, tel. 630-257-2558. Laukiame visų! (sk.)

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

• Pinigai, stuntiniai, baldai, automobiliai. TRANS-PAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

ARAS ROOFING

Arvydas Krieta
Darymas ir Remontas
Vidiniai ir Išoriniai
Tel. 208-257-0746
Skambinti po 6 v. v.